
GMINA KOŁOBRZEG

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU OGÓLNEGO GMINY KOŁOBRZEG

BIURO UL. GROTTGERA 26/3 · 80-311 GDAŃSK
s p o k a z o o . TEL./FAX (48) 554-84-40

N I P 584-020-36-47 R E G O N 008049023
K R S 0000093085 KAPITAŁ ZAKŁADOWY 84.000 zł
Tel/fax (58) 554-84-40 tel. (58) 520-92-22, 520-92-23
mail: urbppp@ppp.gda.pl <http://www.ppp.gda.pl>

Kwiecień 2025 R.

Spis treści

1. PODSTAWY PRAWNE, CEL I ZAKRES PROGNOZY I INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY JEJ SPORZĄDZANIU	5
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA, CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	5
1.2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	5
1.3. ZASTOSOWANE METODY PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY, WYKORZYSTANE MATERIAŁY	6
1.4. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	7
2. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	10
3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU	11
3.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ PROBLEMY JEGO OCHRONY, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI ZAPISÓW PLANU OGÓLNEGO, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY.....	11
3.1.1. Rzeźba terenu i budowa geologiczna	11
3.1.2. Surowce naturalne	12
3.1.3. Zasoby wodne	15
3.1.4. Warunki glebowe, chronione grunty rolne i leśne.....	21
3.1.5. Struktura biotyczna – flora i fauna.....	21
3.1.6. Obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi	24
3.1.7. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi	25
3.1.8. Uwarunkowania klimatyczne.....	26
3.1.9. Dziedzictwo kulturowe	26
3.1.10. Formy ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	29
3.1.11. Korytarze ekologiczne na terenie gminy	35
3.1.12. Proponowane formy ochrony przyrody.....	36
3.1.13. Jakość powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny – diagnoza stanu środowiska	41
4. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	46
4.1. CELE PLANU I ZASADNICZE ROZWIĄZANIA PRZYJĘTE W PLANIE	46
5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZABYTKI, ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	48
5.1. SKUTKI REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI	49
5.2. WPŁYW REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	49
5.3. WPŁYW REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY WYSTĘPOWANIA ZŁOŻ KOPALIN	49
5.4. WPŁYW REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA ZAGROŻENIA RUCHAMI MASOWYMI ORAZ NA ZAGROŻENIA POWODZIĄ	49
5.5. WPŁYW REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA FAUNĘ I FLORĘ ORAZ NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	50
5.7. SKUTKI REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY CHRONIONE ORAZ NA OBSZAR NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	51
5.8. WPŁYW REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	51
5.9. PRZEWIDYWANE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO	52
5.10. WPŁYW REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA ZDROWIE LUDZI	52
6. SPOSOBY ZAPOBIEGANIA, OGRANICZANIA LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000, ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO.....	52
7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO.....	53

8. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	54
9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	54

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w listopadzie 2024 roku przez zespół Biura Urbanistycznego PPP sp. z o.o. w Gdańsku w składzie:

Imię i nazwisko	Funkcja	Uprawnienia	Podpis
mgr inż. Matylda Piskorska	Kierujący zespołem ds. Prognozy OnŚ	Uprawnienia na podstawie art. 74a, ust. 2 pkt. 1 lit. a oraz pkt. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	
mgr inż. Katarzyna Piłatowicz	członek zespołu	Uprawnienia na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	
mgr Anna Świątkiewicz	członek zespołu	Uprawnienia na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	

Oświadczenie

Matylda Piskorska, kierująca zespołem, przygotowującym niniejszą Prognozę oddziaływania na środowisko, spełnia wymagania zawarte w Ustawie z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112):

- w art. 74a, ust. 2, pkt. 1 lit. a – ukończenie co najmniej studiów pierwszego stopnia lub studiów drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie określonym w Ustawie.
- w art. 74a, ust. 2, pkt. 2 – ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, i posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko lub była co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis kierującego zespołem

1. PODSTAWY PRAWNE, CEL I ZAKRES PROGNOZY I INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY JEJ SPORZĄDZANIU

1.1. Podstawa prawna opracowania, cel sporządzenia prognozy

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego Gminy Kołobrzeg. Projekt planu ogólnego został przygotowany przez zespół projektowy Biura Urbanistycznego PPP sp. z o.o. w Gdańsku.

Podstawą sporządzenia planu ogólnego jest Uchwała Nr LXII/512/2023 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.

Podstawę prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu ogólnego stanowi art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112).

Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu ogólnego, jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych, najkorzystniejszych dla środowiska i zdrowia ludzi, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w ustaleniach projektu planu ogólnego,
- dyskusję i współpracę autora prognozy z autorem projektu planu ogólnego, celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organ samorządu o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem planu ogólnego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.2. Zakres merytoryczny prognozy

Zakres niniejszej Prognozy został podyktowany wymaganiami ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) oraz ustaleniami Wójta Gminy Kołobrzeg, który pismem nr GNP-IV.6720.1.2024 z dnia 19.06.2024 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu wystąpił o ustalenie stopnia szczegółowości informacji zawartych w Prognozie. W odpowiedzi:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem znak WOPN.411.87.2024.KM z dnia 22.08.2024 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego Gminy Kołobrzeg;
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kołobrzegu, pismem znak NZNS.9022.2.4.2024 z dnia 27.06.2024 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.

1.3. Zastosowane metody przy sporządzaniu prognozy, wykorzystane materiały

Przy sporządzeniu prognozy zastosowano stacjonarno-analityczne metody prac. Materiały źródłowe do prognozy posłużyły w określeniu i zanalizowaniu stanu istniejącego. Dla potrzeb opracowania przeprowadzono wizję terenową. Ponadto zgromadzono i przeanalizowano materiały źródłowe dotyczące informacji o stanie środowiska naturalnego.

W prognozie przyjęto założenie oceny porównawczej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do istniejącego stanu prawnego i rzeczywistego. W oparciu o dostępną wiedzę skoncentrowano się na szczegółowym przeanalizowaniu wpływu wprowadzanych ustaleń projektu planu ogólnego na środowisko. Podstawowym materiałem do sporządzenia prognozy jest projekt planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- Plan ogólny Gminy Kołobrzeg. Biuro Urbanistyczne PPP Sp. z o.o. w Gdańsku, 2024 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg, 2020;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kołobrzeg. Biuro Urbanistyczne PPP Sp. z o. o. w Gdańsku, 2024 r.;
- Studium krajobrazu kulturowego gminy Kołobrzeg, opr. mgr Waldemar Witek, Pracownia Autorska Dokumentacji Konserwatorskiej, Szczecin, 2008 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza Gminy Kołobrzeg z 2015 roku, Biuro Konserwacji Przyrody s.c.;
- Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2016 – 2026;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin, 2024;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, 2020r.;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 335);
- Plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych – port morski w Dźwirzynie - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 października 2023 r. (Dz. U z 2023 r. poz. 2516);
- Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego 2030;
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030;
- Plan rozwoju portu morskiego w Dźwirzynie, Szczecin 2022 r.
- Mapy zagrożenia powodziowego;
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 50 000 wraz z tekstem;
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1 : 50 000 wraz z tekstem;
- Rastrowe mapy topograficzne w skali 1 : 10 000;
- Mapa zasadnicza w postaci wektorowej udostępniona do celów projektowych;
- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościno na lata 2016-2025;
- Akty prawne, źródła internetowe oraz źródła literaturowe wymienione w treści opracowania w przypisach dolnych.

Projekt planu ogólnego poprzedzony został na etapie prac studialnych rozpoznaniem uwarunkowań przyrodniczych w inwentaryzacji obejmującej teren opracowania. Stanowiły one podstawę merytoryczną konstruowania prognozy oddziaływania na środowisko.

Powyżej wymienione opracowania, dokumenty i publikacje są źródłem współczesnej wiedzy dotyczącej zasobów i zagrożeń środowiska dotyczącej obszaru, dla którego sporządzany jest projekt planu ogólnego. Informacje tam zawarte zostały uwzględnione w niniejszej Prognozie.

1.4. Powiązania z dokumentami strategicznymi

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (dalej PZPWZ) został przyjęty uchwałą nr XVII/214/20 24 czerwca 2020 r. Jest podstawowym dokumentem planistycznym wyznaczającym cele strategiczne województwa w układzie przestrzennym. Dokument ten formułuje uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne rozwoju województwa zachodniopomorskiego oraz zasady i kierunki kształtowania struktury przestrzennej województwa.

PZPWZ nie jest aktem prawnym, a jest aktem kierownictwa wewnętrznego i zobowiązuje władze województwa oraz inne podmioty administracji publicznej w zakresie przestrzegania priorytetów rozwojowych i prowadzenia polityki przestrzennej zgodnie z ustalonymi kierunkami. Ustanawia podstawę do konstruowania programów operacyjnych rozwoju województwa. PZPWZ jest też podstawą do formułowania wniosków do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich oceny, pod kątem realizacji celów regionalnych. Samorządom lokalnymi inwestorom Plan dostarcza ponadto informacji, jakie dobre praktyki powinni stosować w gospodarowaniu przestrzenią.

Cele i kierunki wskazane w PZPWZ podzielono na 3 części: odnoszące się do całego obszaru województwa (ujęte cele od I do X), do obszarów funkcjonalnych (cele od XI do XIV) oraz Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, jako Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego (cele od XV do XXI).

Informacje i wnioski Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego do planu ogólnego Gminy Kołobrzeg z załącznika do Uchwały NR 1201/24 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 lipca 2024 r. sporządzonego w związku ze skierowanym do Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego zawiadomieniem Wójta Gminy Kołobrzeg zgodnie z art. 13b pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) zostały uwzględnione w planie ogólnym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, w tym:

- ❖ ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską konwencje międzynarodowe:
 - Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno (1979);
 - Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych, mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego (1975), ze zmianami wprowadzonymi w Paryżu(1982) i Reginie (1987);
 - Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro (1992);
 - Konwencja Helsińska o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (1992);
 - Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992);
 - Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, wraz z Protokołem (1997).
- ❖ inne dokumenty międzynarodowe:
 - Europejska Konwencja Krajobrazowa-Florencja 2000, w myśl, której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz że jego ochrona, a także gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka, a także, że

jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób oraz, że ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania, stwierdzić należy, że Plan kształtowany jest głównie na wnioski społeczeństwa, a jego celem jest harmonizowanie nowych terenów zabudowanych (np. poprzez nakaz zharmonizowania i wzmocnienia bioróżnorodności krajobrazu),

- Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich.
- EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (2010).

Ponadto, cele planu województwa uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Polityka ekologiczna państwa 2030 - w systemie dokumentów strategicznych Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP 2030) stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe PEP zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - Poprawa jakości życia mieszkańców Polski poprzez osiągnięcie w możliwie krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z przepisów prawa unijnego.
- Krajowy program zwiększania lesistości – aktualizacja, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych. Celem jest wspieranie rozwoju infrastruktury do zapobiegania powstawaniu odpadów (ZPO) i recyklingu odpadów.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VI aktualizacja) jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) y wód powierzchniowych. Jest to program, którego celem jest realizacja systemów oczyszczania ścieków w sektorze komunalnym.
- Polityka energetyczna Polski do 2030 – przedstawia kierunki działań dokumentu związane z poprawą efektywności energetycznej, wzrostem bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej oraz ciepła czy ograniczeniem oddziaływania energetyki na środowisko.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym, krajowym i regionalnym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak: Program ochrony środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 (2018).

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024

Głównymi dokumentami, powstałymi na szczeblu gminnym, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego są lokalne programy ochrony środowiska oraz od 1 stycznia 2012 r. wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze Gminy obowiązuje „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024.

Wyznaczone cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska dla Gminy Kołobrzeg wynikają z przeprowadzonej analizy SWOT dla obszarów przyszłej interwencji. Wyznaczone priorytety i zadania określone zostały na podstawie celów zawartych w dokumentach na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, krajowym i wspólnotowym.

Tabela 1. Cele i kierunki interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji

L.p.	Obszar interwencji	Cel i Kierunki interwencji
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Cel – Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy do wymaganych standardów. Kierunek interwencji – zmniejszanie zanieczyszczeń powietrza do dopuszczalnych / docelowych poziomów, Kierunek interwencji – ograniczenie oddziaływania transportu na jakość powietrza i klimat
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Cel – Zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska. Kierunek interwencji – działania zmierzające do ograniczenia uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym:
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Cel – Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony pola elektromagnetycznego. Kierunek interwencji – działania administracyjne i organizacyjne w zakresie zagrożenia polami elektromagnetycznymi.
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Cel – Zapobieganie zagrożeniom powodziowym. Kierunek interwencji – ograniczenie zasięgu oraz skutków powodzi. Cel – Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Kierunek interwencji – osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
5.	GOSPODARKA WODNOŚCIEKOWA	Cel – Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej. Kierunek interwencji – działania inwestycyjne w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.
6.	GLEBY	Cel – Ochrona gleb. Kierunek interwencji – właściwe gospodarowanie glebami: - podejmowanie działań przeciwdziałających skażeniu gleb oraz ich właściwa ochrona w mpzp.
7.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Cel - Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznym. Kierunek interwencji – właściwe zagospodarowanie zasobów geologicznych: - działania administracyjne i organizacyjne mające na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią, Kierunek interwencji – działania naprawcze: - rekultywacja obszarów zdegradowanych.
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Cel – dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami. Kierunek interwencji – kontynuacja działań mających na celu zapewnienie właściwej obsługi mieszkańców w zakresie odbioru odpadów.
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Cel - Ochrona zasobów przyrodniczych. Kierunek interwencji – właściwe gospodarowanie zasobami

		przyrodniczymi: - pielęgnacja i ochrona istniejącej zieleni urządzonej, - rozbudowa terenów czynnych biologicznie na terenie Gminy, - ochrona i rozwój form ochrony przyrody, - zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych,
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAM	Cel - Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii. Kierunek interwencji – Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia.

Źródło: Opracowanie własne.

Projekt planu powiązany jest z powyższymi dokumentami, m. in. poprzez

- wprowadzenie ustaleń dotyczących wprowadzenia minimalnej wartości powierzchni biologicznie czynnej dla stref związanych z zabudową i zainwestowaniem - pozostawi możliwość przepuszczalności gleb oraz możliwość odprowadzania wód opadowych do wód gruntowych,
- zachowanie terenów zielonych, lasów, gruntów rolnych, łąk, wód na obszarze gminy Kołobrzeg jako stref otwartych wolnych od zabudowy oraz stref zieleni i rekreacji

Opracowywany projekt planu ogólnego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Wejście w życie planu ogólnego ureguluje rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i zasady zagospodarowania, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Ustalenia planu ogólnego gminy Kołobrzeg mają na celu kształtowanie środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

2. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Gmina wiejska Kołobrzeg położona jest w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie kołobrzeskim. Powierzchnia gminy wynosi 144,03 km². W 26 miejscowościach mieszka 11423 osób. Największymi miejscowościami w gminie są: Zieleniewo, Grzybowo i Drzonowo. Na teren Gminy w znacznym stopniu oddziałuje miasto Kołobrzeg, leżące w bezpośrednim sąsiedztwie jej północno-wschodniej części. Jest to również siedziba Gminy. Gmina graniczy ponadto z gminami: Dygowo, Gościno, Siemyśl, Ustronie Morskie i Trzebiatów. Od północy część granicy stanowi brzeg morski - 13-sto kilometrowa linia brzegowa Morza Bałtyckiego stanowiąca niewątpliwą atut Gminy, wpływający na jej atrakcyjność turystyczną, obejmująca swym zasięgiem dwie bardzo popularne miejscowości turystyczne - Grzybowo i Dźwirzyno.

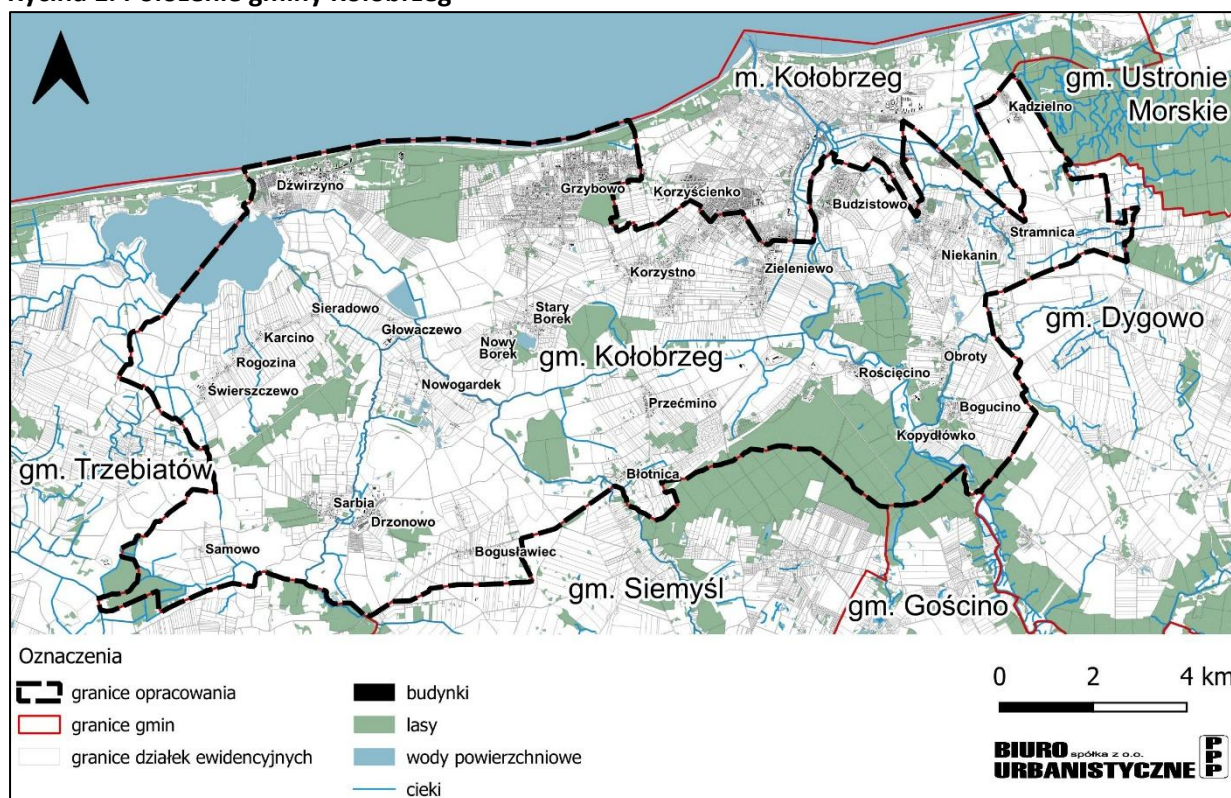
Teren gminy położony jest na pograniczu dwóch makroregionów Pobrzeża Szczecińskiego (Wybrzeże Trzebiatowskie i Równina Gryficka) i Pobrzeża Koszalińskiego (Równina Białogardzka). Większość gminy znajduje się w dolinie rzeki Parsęty i pradolinie Błotnicy, Dębosznicy i Łuzanki (rozległe torfowiska). Pozostałą część gminy stanowią obszary nadmorskie i wysoczyznowe, na których skoncentrowana jest zabudowa. Grunty rolne zajmują większą część obszaru gminy. Rolnictwo koncentruje się na terenach, gdzie występują gleby wykształcone z glin lekkich w górnych poziomach spiaszczonych o właściwym uwilgotnieniu. Wśród gleb okresowo podmokłych największy udział mają gleby brunatne kwaśne i wylugowane, rzadziej brunatne właściwe. W ostatnich latach, szczególnie na terenach nadmorskich, funkcja rolnicza ustępuje miejsca funkcji turystycznej. Zwiększa się również powierzchnia terenów mieszkaniowych – dotyczy to głównie miejscowości graniczących z miastem Kołobrzeg, jednak w dalszym ciągu grunty rolne stanowią największy odsetek terenu Gminy. Gmina odznacza się za to niskim wskaźnikiem lesistości - lasy i grunty leśne stanowią tutaj zaledwie nieco ponad 14% (wskaźnik lesistości w Polsce wg danych z 2018r. wynosi 29,6%). Łąki, pastwiska i sady stanowią ok. 28%. Pozostałe grunty, w tym także tereny zurbanizowane stanowią niecałe 7% powierzchni Gminy.

Przez Gminę przebiegają trzy drogi wojewódzkie, tj. droga nr 102, łącząca Kołobrzeg z Trzebiatowem, droga nr 162 z Zieleniewa przez Gościno do skrzyżowania z drogą krajową nr 6 oraz droga nr 163 z Kołobrzegu przez Dygowo do Karlina. Przez Gminę przebiega również droga ekspresowa S6 (wraz ze wspólnym odcinkiem drogi S11), mająca docelowo połączyć Szczecin z Trójmiastem. Ponadto, przez teren gminy Kołobrzeg przechodzą dwie trasy kolejowe: 404 - Kołobrzeg – Poznań (przez Białogard i Szczecinek), oraz 402 Kołobrzeg – Szczecin (przez Gryfice). Obie linie są zelektryfikowane i odbywa się na nich regularny ruch towarowy i pasażerski. Na terenie gminy znajdują się cztery stacje kolejowe: Stary Borek, Głowaczewo, Karcino, Stramnica.

W gminie Kołobrzeg funkcjonuje 19 elektrowni wiatrowych o wysokości całkowitej do 150 m. Zlokalizowane są one w zachodniej części Gminy, w obrębach Karcino i Sarbia oraz we wschodniej części Gminy w obrębie Stramnica.

W północnej części gminy zaś dominuje zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usług turystycznych, w pozostałej części gminy zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa (jednorodzinna i bliźniacza). W miejscowościach Budzistowo, Bogucino, Grzybowo, KądzIELNO, RoścIELCINO, Zieleniewo znajduje się również zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Rycina 1. Położenie gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT 10k.

3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU

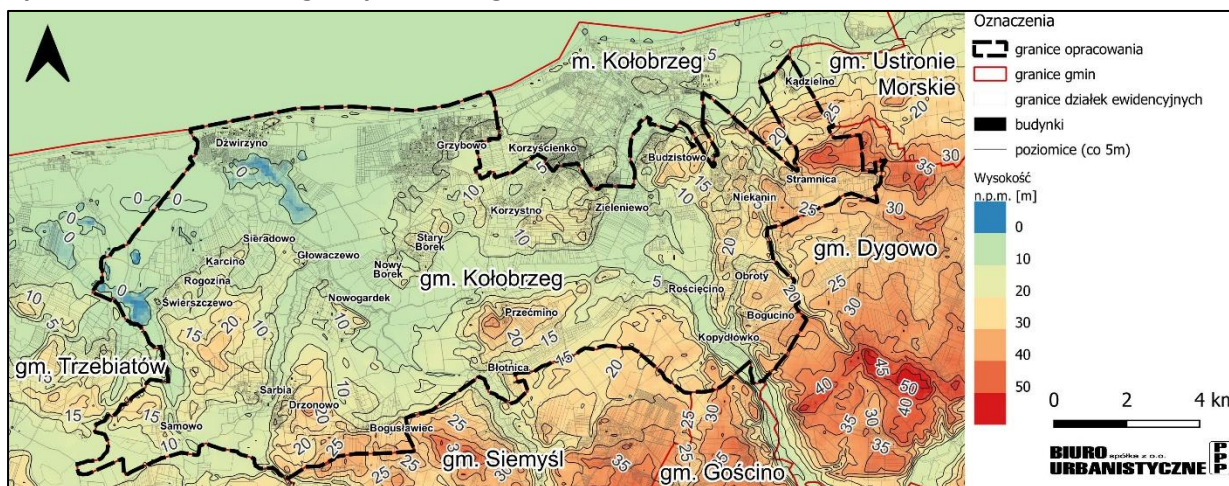
3.1. Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony, istotne z punktu widzenia realizacji zapisów planu ogólnego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody

3.1.1. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Obszar opracowania cechuje się zróżnicowanymi uwarunkowaniami geomorfologicznymi. Dominują tu płaskie i nizinne formy terenu, takie jak równiny torfowe, jeziorne oraz wodnolodowcowe. Cały obszar

gminy niemal w całości znajduje się w pradolinie, która rozciąga się od doliny Parsęty na wschodzie, aż po jezioro Resko Pomorskie na zachodzie. Wysokość terenu w pradolinie rzadko przekracza 5 metrów nad poziomem morza, a miejscami można nawet zaobserwować obszary depresyjne. Granice gminy są w dużej mierze zdeterminowane warunkami geomorfologicznymi – od południa i wschodu wyraźnie wyróżniają się stosunkowo wysokie wzgórza morenowe, osiągające 30-45 metrów nad poziomem morza i charakteryzujące się dość stromymi stokami, szczególnie od strony północnej.

Rycina 2. Rzeźba terenu gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Budowa geologiczna

Struktura geologiczna gminy jest bezpośrednio związana z jej formami geomorfologicznymi. W południowej i wschodniej części gminy dominują rozległe obszary glin zwałowych, które powstały podczas górnego stadiału zlodowacenia Wisły. To właśnie w tych miejscach wykształciły się liczne pagórki i wzniesienia moren czołowych, szczególnie widoczne w południowo-zachodniej części gminy. Na przedpolu lodowca, rozciągają się rozległe równiny wodnolodowcowe, składające się głównie z piasków i żwirów rzecznych. W niektórych miejscach można również znaleźć piaski, żwiry i mułki charakterystyczne dla form ozów oraz kemów.

Gmina Kołobrzeg charakteryzuje się także wyjątkowo dużym udziałem gruntów pochodzenia organicznego, takich jak torfy i namuły torfiaste. Grunty te uformowały się we wczesnym holocenie, głównie w sąsiedztwie licznych jezior, zagłębień bezodpływowych oraz dolin rzek, takich jak Parsęta i jej liczne dopływy, a także w okolicach jeziora Resko Przymorskie. Obecnie te tereny są silnie przekształcone przez melioracje i regulacje wodne. We wczesnym holocenie powstały także utwory geologiczne w strefie przybrzeżnej, związane z bezpośrednim oddziaływaniem morza, obejmujące piaski morskie, plażowe, eoliczne oraz wydmowe.

3.1.2. Surowce naturalne

Na terenie gminy Kołobrzeg wydano dwie koncesje na poszukiwanie i rozpoznanie oraz wydobywanie złóż węglowodorów (złoża ropy naftowej i gazu ziemnego górnego paleozoiku):

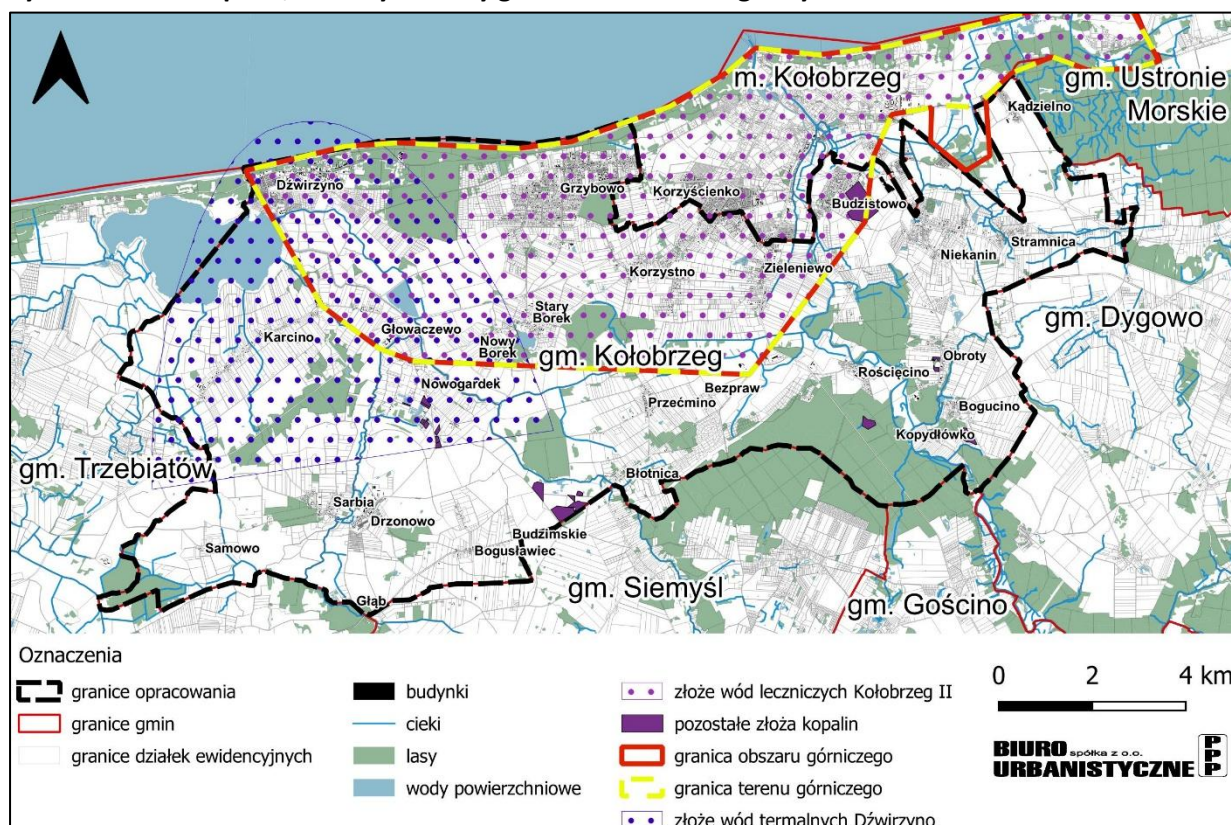
- Koncesja nr 60/2009/Ł Trzebiatów wydana decyzją nr DGK-IV.4770.267.2016.KA z dn. 05.06.2017 r. (Orlen S.A.),
- Koncesja nr 15/2008/Ł Bardy wydana decyzją nr DGK-IV.4770.274.2016.AK(11) z dn. 12.05.2017 r. (Orlen S.A.).

W granicach obszaru opracowania znajduje się łącznie 19 udokumentowanych złóż kopalin, w tym:

- Złoże wód leczniczych Kołobrzeg II (WL 8242) o powierzchni ok. 7005 ha, obejmujące większość miasta Kołobrzeg i znaczną część obszaru gminy. Złoże eksploatowane za pomocą otworów znajdujących się na terenie miasta. Nadzór nad złożem sprawuje Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu. Dla złoża wyznaczono obszar oraz teren górniczy o nr 5/1/15a, wyznaczony dnia 23.10.2012 r. na podstawie decyzji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego nr WOŚ.III.7422.34.2012.WP;
- Złoże surowców ilastych Budzistowo (IB 2206) o powierzchni ok. 33,94 ha;
- Złoże wód termalnych Dźwirzyno (WT 21753) o powierzchni ok. 4591 ha;
- Złoża piasków i żwirów:
 - Błotnica (KN 6548) o powierzchni ok. 5,08 ha,
 - Błotnica II (KN 7187) o powierzchni ok. 1,08 ha,
 - Bogucino (KN 14530) o powierzchni ok. 6,71 ha,
 - Drzonowo (KN 8451) o powierzchni ok. 5,90 ha,
 - Drzonowo II (KN 8452) o powierzchni ok. 10,10 ha,
 - Nowogardek II (KN 4976) o powierzchni ok. 1,25 ha,
 - Nowogardek III (KN 4999) o powierzchni ok. 0,68 ha,
 - Nowogardek IV (KN 5196) o powierzchni ok. 1,31 ha (pole W-1 i W-2),
 - Nowogardek V (KN 5408) o powierzchni ok. 2,03 ha,
 - Nowogardek VI (KN 5625) o powierzchni ok. 0,80 ha,
 - Nowogardek VII (KN 7188) o powierzchni ok. 0,90 ha,
 - Nowogardek IX (KN 8956) o powierzchni ok. 1,17 ha,
 - Nowogardek X (KN 9568) o powierzchni ok. 0,41 ha,
 - Obroty (KN 4975) o powierzchni ok. 0,97,
 - Obroty III (KN 5123) o powierzchni ok. 1,01 ha,
 - Rościęcino (KN 3397) o powierzchni ok. 4,08 ha.

Ponadto, na terenie gminy znajdują się liczne prognostyczne i perspektywiczne złoża torfu, piasków oraz piasków ze żwirem.

Rycina 3. Złoże kopalni, obszary i tereny górnicze na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIG-PIB.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.) własnością górniczą objęte są obszary złóż: „węglowodorów, węgla kamiennego, metanu występującego jako kopalina towarzysząca, węgla brunatnego, rud metali z wyjątkiem darniowych rud żelaza, metali w stanie rodzimym, rud pierwiastków promieniotwórczych, siarki rodzimej, soli kamiennej, soli potasowej, soli potasowo-magnezowej, gipsu i anhydrytu, kamieni szlachetnych, pierwiastków ziem rzadkich, gazów szlachetnych, wodoru, bez względu na miejsce ich występowania”, a także **złoże wód leczniczych, wód termalnych oraz solanek.**

Zgodnie z podaną wcześniej informacją – spora część gminy znajduje się w zasięgu **złoża wód leczniczych Kołobrzeg II oraz wód termalnych Dźwirzyno, które są objęte własnością górniczą.** Ponadto, w granicach obszaru opracowania wydano koncesję na poszukiwanie i rozpoznanie złóż węglowodorów. W razie stwierdzenia tychże złóż, zgodnie z ww. przepisem będą one objęte własnością górniczą.

Złoże strategiczne

Na terenie gminy Kołobrzeg **nie znajduje się** złoże strategiczne.

Wody lecznicze

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru gminy znajdują się strefy „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska w Kołobrzegu, w granicach których obowiązują zasady zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 151 ze zm.). Statut Uzdrowiska Kołobrzeg uchwalony został Uchwałą Nr XL/526/13 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 26 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Zach-pom. z dnia 13 grudnia 2013 r. poz. 4481), ze zmianą Uchwałą Nr VII/49/15 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 31 marca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Zach-pom. z dnia 7 maja 2015 r. poz. 1732). W celu ochrony uzdrowiska, w bezpośrednim sąsiedztwie stref ochrony uzdrowiskowej na terenie gminy

Kołobrzeg (rejon Grzybowa, Korzyścienka, Korzystna, Zieleniewa, Budzistowa, Niekanina, Stramnicy i Kądzielna) nie należy realizować zabudowy mogącej potencjalnie przyczynić się m.in. do pogorszenia warunków aerosanitarnych czy walorów krajobrazowych.

3.1.3. Zasoby wodne

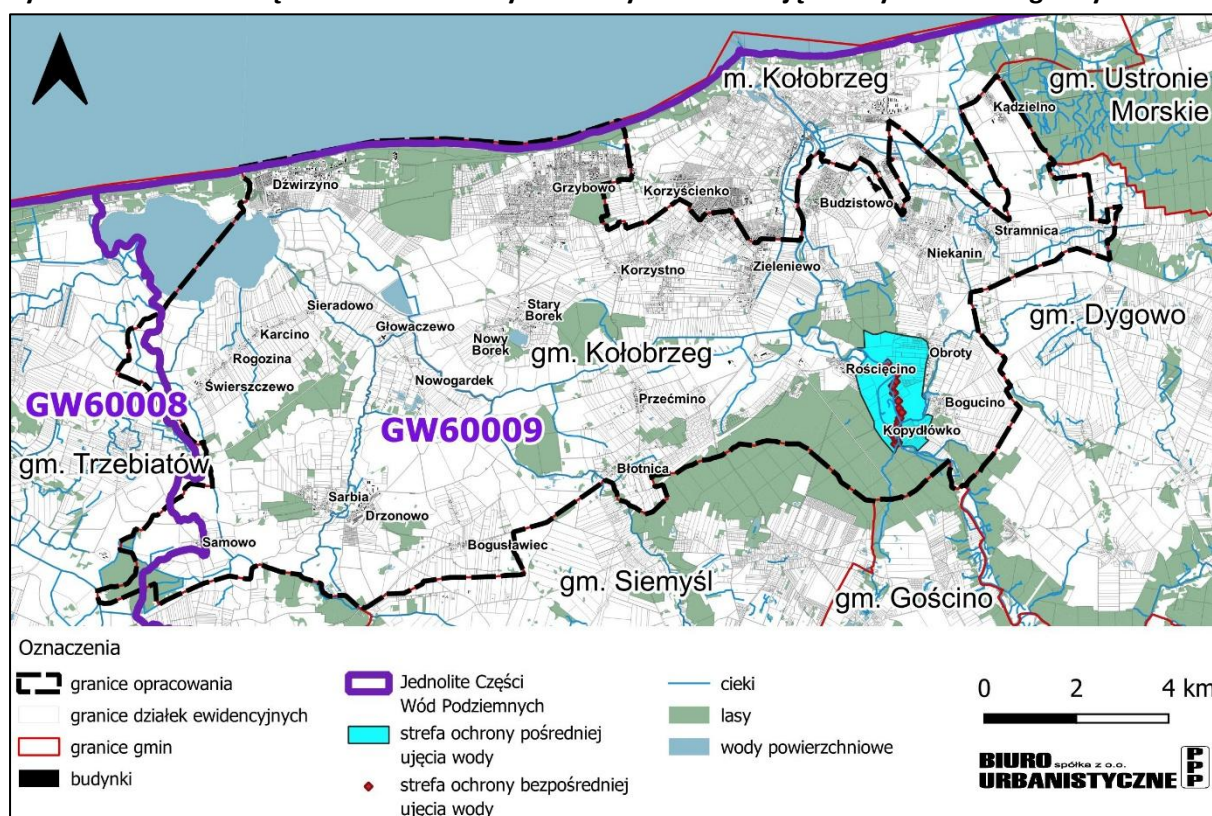
Wody podziemne

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1: 50 000, ze względu na występowanie rozległych torfowisk i dolin rzecznych, głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego na obszarze gminy Kołobrzeg często wynosi poniżej 5 metrów. Wyjątkiem są obszary na wzniesieniach i pagórkach morenowych, gdzie głębokość do PPW sięga nawet kilkudziesięciu metrów. W związku z powyższym stopień podatności wód PPW na zanieczyszczenia określono w przeważającej większości za bardzo wysoki (czas dotarcia zanieczyszczeń do PPW poniżej 5 lat).

➤ **Jednolite części wód podziemnych**

Obszar opracowania niemal w całości położony jest w granicach JCWPd nr 9 (kod PLGW60009), jedynie niewielka część gminy (przy zachodniej granicy) znajduje się w granicach JCWPd nr 8 (kod PLGW60008).

Rycina 4. Jednolite Części Wód Podziemnych i strefy ochronne ujęć wody na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium gminy Kołobrzeg i danych PIG-PIB.

➤ **Stan Jednolitych Części Wód Podziemnych**

Ocenę stanu wód podziemnych przeprowadza się według Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148). Zarówno stan chemiczny, ilościowy jak i ogólny JCWPd nr 8 uznano za dobry, jednak obejmuje ona jedynie niewielkie fragmenty gminy przy zachodniej granicy i związana jest ze zlewnią rzeki Regi. Stan wód na terenie gminy przede wszystkim reprezentuje JCWPd nr 9, dla której za dobry uznano jedynie stan chemiczny, a ilościowy i ogólny – słaby. Ze względu na płytkie występowanie wód gruntowych i poziomów wodonośnych na obszarze gminy, stan wód podziemnych w dużej mierze zależy od stanu wód powierzchniowych. W celu poprawy jakości wód

należy przede wszystkim zaprzestać przeznaczaniu gruntów rolnych na cele nierolnicze i nadmiernemu osuszaniu gruntów, a także uregulować gospodarkę rolną (stosowanie drenaży, pestycydów itp.).

Tabela 2. Stan Jednolitych Części Wód Podziemnych w granicach gminy Kołobrzeg

Kod JCWPd	Nr JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Stan ogólny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
GW60008	8	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
GW60009	9	dobry	słaby	słaby	zagrożona

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335).

➤ **Główne Zbiorniki Wód Podziemnych**

Gmina Kołobrzeg znajduje się poza zasięgiem GZWP, najbliższy taki obiekt znajduje się w odległości ponad 40 km.

➤ **Ujęcia wód**

Na terenie gminy Kołobrzeg występuje rejonowe ujęcie wody „Bogucino-Roścęcino” które jest w stanie zapewnić odpowiednią ilość wody dla wszystkich miejscowości gminy podłączonych do sieci wodociągowej.

Dla ujęcia wody „Bogucino-Roścęcino” obowiązują zarówno strefy ochrony bezpośredniej jak i pośredniej, których granice wyznaczone zostały w Rozporządzeniu Nr 4/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody podziemnej w miejscowościach Roścęcino i Bogucino.

Ustanawianie stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych zapewnia odpowiedniej jakości wodę wykorzystywaną do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych.

W granicach strefy ochrony bezpośredniej znajdują się wszystkie elementy infrastruktury technicznej ujęcia wody. W granicach terenu ochrony pośredniej występują następujące ograniczenia:

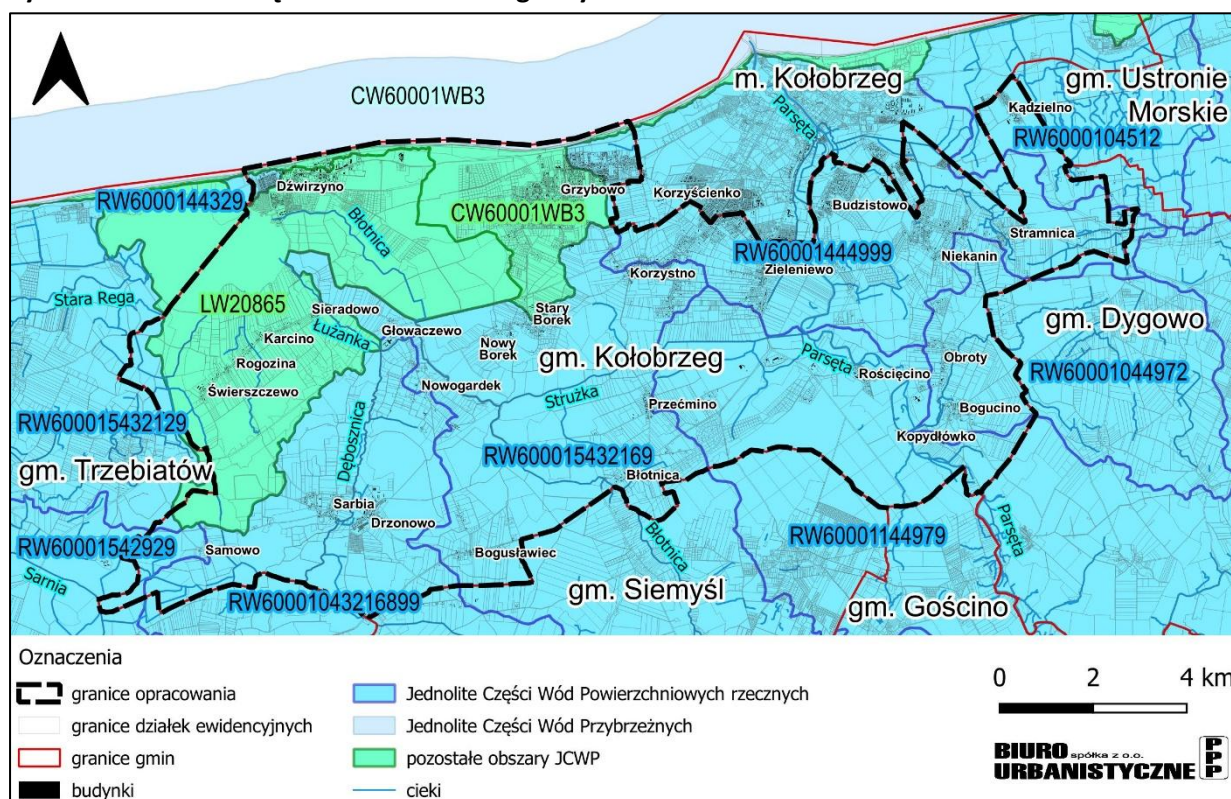
- zakaz zakładania wysypisk i wylewisk;
- zakaz wprowadzania ścieków do ziemi;
- ograniczenie stosowania nadmiernych ilości nawozów sztucznych i środków ochrony roślin;
- zakaz urządzania przyzmkiszonkowych;
- zakaz wydobywania żwiru i piasku oraz innych kopalin;
- zakaz lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt;
- ograniczenie robót melioracyjnych i odwodnień do niezbędnego minimum;
- zakaz wykonywania wierceń z wyjątkiem służących do uzyskania wody dla potrzeb ujęcia;
- zakaz wykonywania dołów chłonnych i szybików;
- zakaz podejmowania budownictwa specjalnego głębokiego posadowienia (silosy, obiekty bunkropodobne);
- zakaz budowania stacji paliw, magazynowania paliw płynnych w zbiornikach powyżej 10 m³;
- zakaz budowania myjni samochodowych, zakładów napraw i obsługi samochodów, świadczących wyżej wymienione usługi - nie dotyczy utrzymania pojazdów mieszkańców terenu strefy;
- zakaz budowy rurociągów paliwowych (nie dotyczy gazociągów);
- zakaz lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm hodowlanych¹.

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg, zmienione Uchwałą nr XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r.

Wody powierzchniowe

Od północny gmina Kołobrzeg bezpośrednio graniczy z Morzem Bałtyckim. Na tym odcinku, zgodnie z Ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, występuje pas nadbrzeżny – obszar lądowy przyległy do linii brzegowej. W jego skład wchodzi pas techniczny oraz pas ochronny, wyznaczone Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 71/06 poz. 1264) i Zarządzeniem nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 71/06 poz. 1265).

Rycina 5. Jednolite Części Wód na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie aPGW.

➤ Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Obszar gminy Kołobrzeg znajduje się w granicach 11 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- Resko Przymorskie (LW20865) – JCWP obejmuje jezioro Resko Przymorskie i północno-zachodnią część gminy (rejon Błotnicy i innych, pomniejszych cieków uchodzących do jeziora);
- Polskie wody przybrzeżne Basenu Bronholmskiego (CW60001WB3) – JCWP obejmuje obszary wzdłuż całej długości wybrzeża oraz rejon miejscowości Grzybowo;
- Stara Rega Gryficka (RW600015432129) – JCWP obejmuje niewielkie obszary przy zachodniej granicy gminy, powiązany z JCWPd nr 8;
- Sarnia (RW60001542929) – JCWP obejmuje niewielkie obszary przy południowo-zachodniej granicy gminy, powiązany z JCWPd nr 8;
- Kanał Resko (RW6000144329) – JCWP obejmuje niewielki obszar w rejonie Kanału Resko przy ujściu do Bałtyku – na północ od jeziora Resko;
- Dębosznicza (RW60001043216899) – JCWP obejmuje południowo-zachodnią część gminy w rejonie cieku Dębosznicza (miejscowości Sarbia, Drzonowo);

- Błotnica (RW600015432169) – JCWP obejmuje południową część gminy w rejonie Błotnicy (miejscowości Stary Borek, Nowy Borek, Błotnica, Głowaczewo, Bogusławiec);
- Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu (RW60001144979) – JCWP obejmuje rejon Parsęty w sąsiedztwie miejscowości Rościęcino i Kopydłówek oraz węzła Kołobrzeg-Zachód na drodze S6;
- Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia (RW60001444999) – JCWP obejmuje północno-wschodnią część gminy i większość miasta Kołobrzeg, aż do ujścia do Morza Bałtyckiego;
- Bogucinka (RW60001044972) – JCWP obejmuje wschodnią część gminy w rejonie miejscowości Obroty i Bogucino;
- Dopływ spod Krzywej Góry (RW6000104512) – JCWP obejmuje niewielki, północno-wschodni fragment gminy w rejonie miejscowości Kądzialno.

➤ Stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

Podstawą prawną dokonywanej klasyfikacji stanu wód jest rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475). Stan wód powierzchniowych ocenia się odnośnie do jednolitych części wód powierzchniowych, a ocenie podlega stan chemiczny wód oraz stan/potencjał ekologiczny.

Stan wszystkich JCWP na terenie gminy (oprócz tych niesklasyfikowanych) uznano za zły, a także uznano je za zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego (poprawy stanu wód). W wodach w granicach opracowania za pogorszony stan chemiczny odpowiada przede wszystkim obecność benzo(a)pirenu (zanieczyszczenia powietrza, emisja niska), heptachlor (pestycydy), a także bromowanych difenylesterów i rtęci (m.in. odpady przemysłowe i komunalne). Za stan/potencjał ekologiczny w wodach na terenie gminy odpowiada przede wszystkim stan organizmów żywych w ich granicach (ichtiofauna, makrobezkręgowce, fitobentos), ale również zanieczyszczenie miedzią, ogólny węgiel organiczny czy przeźroczystość wody. Stan poszczególnych JCWP wyszczególniono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Jakość Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie gminy Kołobrzeg

Nazwa i kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny (czynnik determinujący)	Stan chemiczny (czynnik determinujący)	Stan ogólny	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
Resko Przymorskie (LW20865)	Zły (miedź)	Poniżej dobrego (kadm; bromowane difenylestery, rtęć heptachlor)	Zły	Dobry potencjał ekologiczny Dobry stan chemiczny i poniżej dobrego (kadm)	Zagrożone
Polskie wody przybrzeżne Basenu Bronholmskiego (CW60001WB3)	Słaby (przeźroczystość; fitoplankton; makrobezkręgowce)	Poniżej dobrego (benzo(a)piren; bromowane difenylestery; rtęć; heptachlor)	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożone
Stara Rega Gryficka (RW600015432129)	b.d.	b.d.	b.d.	Dobry stan ekologiczny i chemiczny	Zagrożone

Sarnia (RW60001542929)	Umiarkowany (OWO, fitobentos)	Poniżej dobrego (benzo(a)piren)	Zły	Dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry (poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników)	Zagrożone
Kanał Resko (RW6000144329)	b.d.	b.d.	b.d.	Dobry stan ekologiczny i chemiczny	Zagrożone
Dębosznica (RW60001043216899)	Słaby (ichtiofauna)	Poniżej dobrego (benzo(a)piren; bromowane difenyletery; rtęć; heptachlor)	Zły	Dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry (poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników)	Zagrożone
Błotnica (RW600015432169)	Umiarkowany (makrobezkręgowce)	Poniżej dobrego (benzo(a)piren, heptachlor)	Zły	Dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry (poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników)	Zagrożone
Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu (RW60001144979)	Umiarkowany (ichtiofauna)	Poniżej dobrego (benzo(a)piren; bromowane difenyletery)	Zły	Dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry (poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników)	Zagrożone
Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia (RW60001444999)	Dobry	Poniżej dobrego (benzo(a)piren; benzo(b)fluoranten; benzo(g,h,i)perylen; bromowane difenyletery; rtęć; heptachlor)	Zły	Dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry (poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników)	Zagrożone
Bogucinka (RW60001044972)	b.d.	dobry	b.d.	Dobry stan ekologiczny i chemiczny	Zagrożone
Dopływ spod Krzywej Góry (RW6000104512)	b.d.	b.d.	b.d.	Dobry stan ekologiczny i chemiczny	Zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335).

➤ **Struktura hydrograficzna gminy**

Gmina Kołobrzeg położona jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, w zlewniach (czwartego poziomu):

- Sarni – niewielki teren w zachodniej części gminy;
- jeziora Resko Przymorskie – większość zachodniej części gminy;
- Kanału Grzybowskiego – teren na północy omawianego obszaru;
- Wielkiego Rowu – centralna część gminy;
- Parsęty od Wielkiego Rowu do ujścia – północno-wschodnia część przedmiotowego terenu;
- Parsęty od Gościnki do Wielkiego Rowu – teren w południowo-wschodnim obszarze gminy;
- Dopływu spod Krzywej Góry- niewielki teren przy wschodniej granicy gminy.

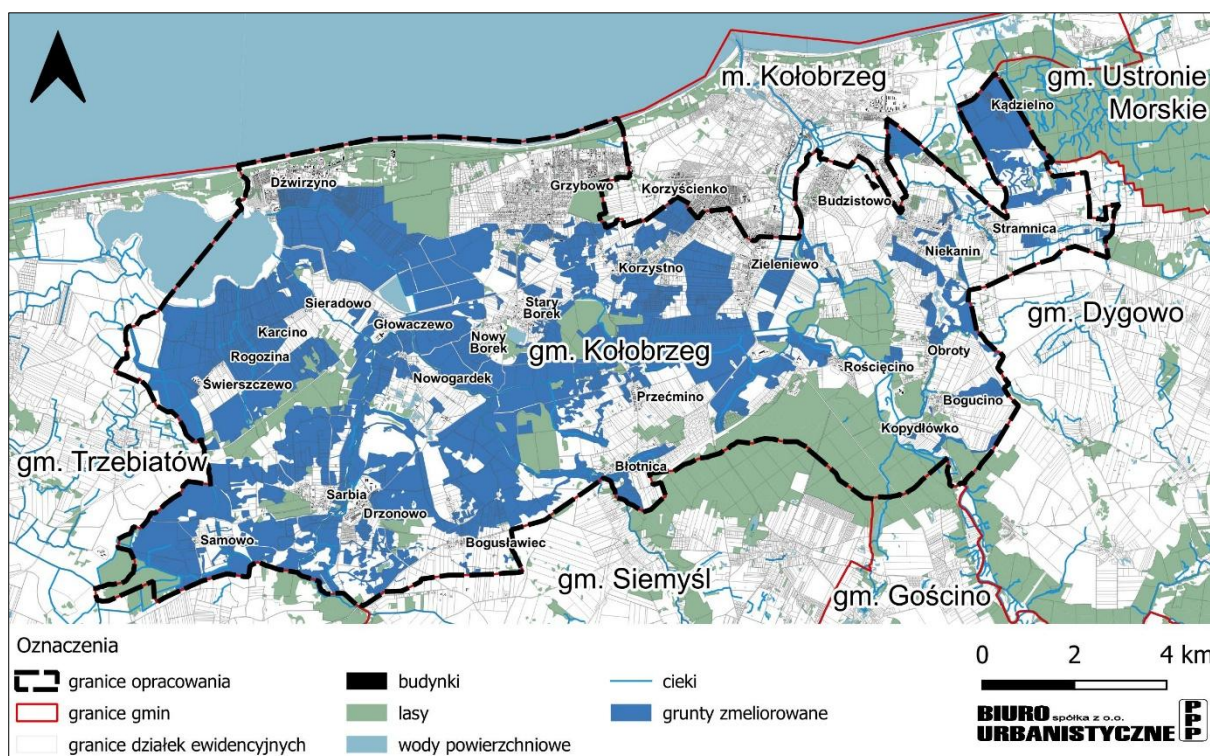
Przez gminę Kołobrzeg przepływają następujące ciek:

- Kanał Karcino-Samowo;
- Stara Rega Gryficka;
- Kanał Samowo-Dębosznica;
- Błotnica;
- Stara Błotnica;
- Łużanka;
- Dębosznica;
- Kanał Grzybowski;
- Kanał Grzybowski II;
- Strużka;
- Wielki Rów;
- Parsęta;
- Bogucinka;
- Stramniczka.

Na terenie gminy występują cztery jeziora, z czego dwa z nich są nienazwane, o niewielkiej powierzchni (ok. 0,19 ha oraz ok. 1,14 ha). Pozostałymi dwoma są jeziora Borek (ok. 10,54 ha) oraz część jeziora przybrzeżnego Resko Przymorskie.

Melioracje i poldery

Rycina 6. Grunty zmeliorowane na obszarze gminy Kołobrzeg

Rysunek 1. Źródło: Dane Zarządów Zlewni w Gryficach oraz Koszalinie.

Na obszarze gminy znajduje się 5 polderów, na które składają się kompleksy urządzeń melioracyjnych. Są to poldery Grzybowo², Rzeki Błotnicy, Dźwirzyno, Karcino oraz Pysznicza Górna³.

² Dane zgromadzone w systemie informacyjnym gospodarowania wodami Zarządu Zlewni w Koszalinie.

³ Program ochrony środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 (2018).

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Zarządy Zlewni w Gryficach oraz Koszalinie, grunty zmeliorowane występują stosunkowo równomiernie na niezurbanizowanych i niezalesionych obszarach gminy, przy czym ich większe zagęszczenie występuje w zachodniej i centralnej części omawianego obszaru. W niektórych obrębach geodezyjnych grunty zmeliorowane stanowią ponad 50% ich powierzchni (obręby Kądzielno oraz Samowo). Wyznaczając strefy planistyczne w planie ogólnym, oraz tworząc zapisy w planach miejscowych, należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z występowania na danym obszarze gruntów zmeliorowanych. Urządzenia melioracji wodnych należy wskazać do zachowania, lub przebudowy w taki sposób aby nie zakłócać stosunków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.1.4. Warunki glebowe, chronione grunty rolne i leśne

Zgodnie z „Waloryzacją przyrodniczą Gminy Kołobrzeg” (2015) wykształcenie gleb na obszarze opracowania odzwierciedla charakter pokrywy glebowej. Największe powierzchnie zajmują torfy pradoliny (zdominowane przez gleby hydrogeniczne – bagienne oraz częściowo przekształcone w pobagienne w wyniku osuszania gruntu), tereny wysoczyzny morenowej (gleby płowe) oraz równiny lodowcowe (gliny i piaski, głównie gliniaste). Na wybrzeżu dominują piaski luźne.

Zgodnie z art. 7 ust. 2. ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁴ przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne:

- gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
- gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska,
- pozostałych gruntów leśnych – wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Użytki klas I-III zajmują łącznie ok. 3,4% powierzchni w skali całej gminy, stąd wyjątkowo istotna jest ochrona obszarów o wyższej przydatności dla rolnictwa. Spośród gruntów klas I-III dominują użytki zielone, tzn. łąki trwałe, zlokalizowane głównie na równinach torfowych między Głowaczewem, Nowogradkiem a Nowym Borkiem. Grunty orne klas I-III zlokalizowane są głównie na południe od Kądzielna oraz rozproszone w rejonie Sarbi, Drzonowa i Bogusławca.

Gmina odznacza się niskim wskaźnikiem lesistości - lasy i grunty leśne stanowią tutaj zaledwie nieco ponad 14%.

Lasy ochronne na terenie gminy zajmują 626,44 ha, co stanowi ok. 1/3 lasów w całej gminie. Zlokalizowane są one w dolinie Parsęty, w obszarze nadmorskim, wzdłuż linii kolejowej w zachodniej części gminy i w pomniejszych skupiskach na całym obszarze. Największy udział stanowią lasy uzdrowiskowe (45,8%) oraz lasy wodochronne (35,4%). Do pozostałych należą lasy glebochronne (10,6%) i lasy stanowiące ostoje zwierząt (8,2%).

3.1.5. Struktura biotyczna – flora i fauna

W ramach waloryzacji przyrodniczej z 2015 roku, na terenie gminy Kołobrzeg wyróżniono następujące typy roślinności: dokładne dane waloryzacji⁵

- Lasy i zarośla – olsy porzeczkowe (niewielkie obszary w zachodniej części gminy, wzdłuż linii kolejowej), łąki jesionowo-olszowe (niewielkie płaty wzdłuż rzeki Parsęty, wschodnia część

⁴ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82

⁵ Waloryzacja przyrodnicza Gminy Kołobrzeg z 2015 roku, Biuro Konserwacji Przyrody s.c. (autorzy: mgr inż. Małgorzata Zimnicka-Pluskota, mgr inż. Damian Spiecznyński, dr Krzysztof Ziarnek, dr inż. Magdalena Ziarnek, Wojciech Mrugowski, mgr Ewa Mrugowska, mgr inż. Piotr Siuda);

- gminy), nadmorski bór bażynowy (północna część gminy, między Grzybowem a Dźwirzynem), lasy brzoźowo-dębowe (niewielkie płaty w sąsiedztwie borów bażynowych),
- Bory sosnowe – brzeziny i bory bagienne (lasy na południe od m. Kołobrzeg za drogą S6, a także między Grzybowem a Dźwirzynem), żyzne buczyny niżowe (kompleks leśny między Karcinem a Sarbią, przy linii kolejowej), nizinne lasy dębowo-grabowe (niewielki płat przy wschodniej granicy gminy), łożowiska (powszechnie na torfowiskach niskich, wokół śródpolnych oczek wodnych, stawów i wzdłuż rowów melioracyjnych), wikliny nadrzeczne (obecne wzdłuż brzegu Parsęty), zarośla tarninowo-głogowe (najrzadsze zbiorowiska w gminie, występujące na obrzeżach lasów, przydrożach i miedzach śródpolnych),
 - Solniska – w granicach gminy Kołobrzeg występuje jedno Solnisko w Budzistowie, na granicy z miastem,
 - Wydmy nadmorskie – zespoły wydmuchrzy cy piaskowej i piaszkownicy zwyczajnej (najbardziej powszechne zbiorowiska na wydmach nadmorskich), zespoły kocanek i jasiońca piaskowego (występują fragmentarycznie wzdłuż krawędzi lasu i w zaroślach), zespoły suchych wrzosowisk bażynowych (wykształcony ok. 1-1,5 km na wschód od Dźwirzyna) i murawki śmiałki wczesnej (występuje w miejscach borów między Grzybowem a Dźwirzynem),
 - Śródlądowe murawy psammofilne, murawy szczotlichowe – występują na piaskach w wyeksploatowanych żwirowniach i piaszkowniach (w Obrotach, w okolicy Bagnicy, Drzonowa, a także na ugorach przy Przećminie i Stramnicy),
 - Mszary wysokotorfowiskowe i torfowisk przejściowych (na torfowisku wysokim w Dźwirzynie, a także w granicach dwóch torfowisk przejściowych w południowo-wschodniej części gminy),
 - Roślinność wodna (obszary wzdłuż cieków takich jak Parsęta, Błotnica czy Dębosznica, w stawach i oczkach wodnych obecnych na terenie całej gminy, a także wzdłuż rowów melioracyjnych, i w granicach jeziora Resko Przymorskie),
 - Torfowiska niskie i brzegi wód – szuwały właściwe (brzegi jeziora Resko Przymorskie, jeziora w Starym Borku i Obrotach oraz zbiorniki śródpolne i stawy w Głowaczewie, torfowiska w dolinie Bogucinki oraz brzegi i dno Parsęty), szuwały mozgowe i wielkoturzycowe (niewielkie powierzchnie wzdłuż cieków i rowów), szuwały niskie (występują w Czarnym Stawie na północ od Obrotów), łąki wilgotne z rzędu *Molinietalia* (na rozległych przestrzeniach pradoliny od Jeziora Resko Przymorskie do doliny Parsęty),
 - Roślinność segetalna i ruderalna (rozpowszechnione na terenach zurbanizowanych, wzdłuż dróg, na polach, miedzach, cmentarzach czy dawnych parkach).

Gatunki chronione

Zgodnie z waloryzacją przyrodniczą z 2015 roku, na terenie gminy stwierdzono występowanie 11 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą: aster solny, roszcika okrągłolistna, wrzosiec bagienny, mlecznik nadmorski, tająża jednostronna, listera sercowata, woskownica europejska, nasięźrzał pospolity, babka nadmorska, soliród zielny i jarzab szwedzki.

Spośród gatunków objętych ochroną częściową, na terenie gminy Kołobrzeg stwierdzono występowanie następujących: modrzewnica zwyczajna, dzięgiel nadbrzeżny, jaskier rzeczny, jaskier skąpopręcikowy, turzycza piaskowa, kukutka krwista, bażyna czarna, kruszczyk rdzawoczerwony, kruszczyk szerokolistny, śnieżyczka przebiśnieg, kocanka piaskowa, turówka wonna, rokitnik zwyczajny, groszek błotny, bagno zwyczajne, wiciokrzew pomorski, widłak goździsty, pióropusznik strusi, bobrek trójlistkowy, gruszyczka jednostronna, rukiew wodna, grzybienie białe, wilżyna rozłogowa, podkolan zielonawy, gruszyczka mniejsza, gruszyczka okrągłolistna, cis pospolity – łącznie 27 gatunków.

Siedliska przyrodnicze

W ramach waloryzacji przyrodniczej z 2015 roku na terenie gminy wyznaczono również siedliska będące zainteresowaniem Wspólnoty, potencjalnie wskazane do ochrony:

- Ujścia rzek, estuaria (1130) – niewielki obszar wzdłuż kanału Resko, łączącego basen morza Bałtyckiego z jeziorem Resko Przymorskie;
- Zalewy i jeziora przymorskie, laguny (1150) – siedlisko priorytetowe, obejmujące obszar jeziora Resko Przymorskie;
- Śródlądowe błotniste solniska z solirodem (1310) – niewielkie obszary przy południowej granicy miasta Kołobrzeg, na wschód od Parsęty;
- Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (1340) – niewielkie obszary przy południowej granicy miasta Kołobrzeg, na wschód oraz zachód od Parsęty;
- Nadmorskie wydmy białe (2120) – występują na całej długości wzdłuż wybrzeża, a także na większych płatach na wschód od Dźwirzyna;
- Nadmorskie wydmy szare z murawą psammofilną (2130) – niewielkie pasy wzdłuż wybrzeża, na zachód od Grzybowa;
- Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej (2170) – małe zbiorowiska na wybrzeżu, na północ od Grzybowa, przy granicy z miastem Kołobrzeg;
- Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (2180) – spore zbiorowiska na całej długości wybrzeża;
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (3150) – obejmują staw w Starym Borku oraz starorzecza Parsęty obok Rościęcina;
- Rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (3260) – obejmuje obszar wzdłuż rzeki Parsęty na całej długości;
- Suche wrzosowiska (4030) – obejmuje niewielkie płaty na wschód od Dźwirzyna;
- Bogate florystycznie murawy bliźniczkowe, psiary (6230) – siedlisko priorytetowe, obejmuje małe płaty na wschód od Kanału Resko;
- Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (6410) – obejmują pojedyncze płaty łąk wzdłuż Grzybowskiego Rowu pomiędzy Grzybowem a Dźwirzynem, a także jeden płat na wschód od Kanału Resko;
- Świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510) – są to pojedyncze, niewielkie płaty łąk w okolicy Dźwirzyna, Sarbii oraz Samowa;
- Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7120) – rzadkie w skali kraju torfowisko zlokalizowane między Grzybowem a Dźwirzynem;
- Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* (7150) – w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska o kodzie 7120;
- Kwaśne buczyny (9110) – obejmuje niewielkie płaty w zachodniej oraz południowo-wschodniej części gminy;
- Żyzne buczyny (9130) – obejmuje większość lasów wzdłuż linii kolejowej w zachodniej części gminy;
- Grąd subatlantycki (9160) – obejmują część lasów wzdłuż linii kolejowej w zachodniej części gminy, a także niewielkie płaty wzdłuż doliny Parsęty;
- Kwaśne dąbrowy (9190) – zbiorowiska w sąsiedztwie miejscowości Kolonia Stare Miasto – wschodnia część gminy, a także niewielkie, pojedyncze płaty w zachodniej i północno-zachodniej części gminy;

- Bory i lasy bagienne (91D0) – siedlisko priorytetowe, występuje w sąsiedztwie torfowisk w północno-zachodniej części gminy, a także na niewielkich obszarach na wschód od rzeki Parsęty;
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0) – siedlisko priorytetowe, występuje licznie w dolinie rzeki Parsęty i jej dopływów, a także miejscowo w zachodniej części gminy, w sąsiedztwie linii kolejowej.

Fauna

W gminie Kołobrzeg dominuje ciepłolubna fauna związana z suchymi łąkami oraz polami uprawnymi. Odmienny skład mają środowiska podmokłych łąk wokół cieków wodnych i jeziora Resko Przymorskie. Fauna tam występująca łączy elementy lądowe i wodne. Fauna hydrofilna lub żyjąca w wodzie związana jest częściowo z podmokłymi łąkami, śródpolnymi oczkami wodnymi oraz rzekami i licznymi rowami melioracyjnymi. Osobną grupę stanowią taksony wilgociolubne, żyjące w zacienieniu, zasiedlające zadrzewienia śródpolne i lasy.

Za najistotniejsze miejsca dla fauny na terenie gminy uznano: stawy w Głowaczewie, rejon jeziora Resko Przymorskie, plaże na całej długości wraz z falochronami oraz rzeka Parsęta. Ze względu na specyfikę obszaru, najwięcej rzadkich i chronionych lub zagrożonych gatunków zwierząt stwierdzono w siedliskach wodno-błotnych. Stawy rybne Głowaczewo będące pod patronatem Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego są wyłączone z użytkowania. Zajmują łączną powierzchnię ok. 30 hektarów, dzięki położeniu blisko wybrzeża Bałtyku stanowią miejsce liczego występowania ptaków wodnych i wodno-błotnych w czasie migracji. W szczycie migracji liczebności biegusów czy brodców dochodzą do kilkuset osobników. Stwierdzono tu takie gatunki jak: warzęcha, orzeł przedni, szczudłak, szablodziób, siewka złotawa, biegus płaskodzioby, biegus płowy, biegus arktyczny, biegus płaskodzioby, brodziec żółtonogi, płatkonóg szydłodzioby, płatkonóg płaskodzioby, żwirowiec łąkowy, wodniczka, górniczek. Aktualnie (stan na koniec 2023r) stwierdzono tutaj 219 gatunki ptaków, w tym 59 lęgowych.

Oprócz pojawów coraz ciekawszych gatunków, zaczęto notować także duże koncentracje w stadach - podczas wiosennych (biegusy i brodźce po kilkaset osobników) i jesiennych przelotów (gęsi do 4 tysięcy osobników, żurawie ponad 300, czy kuliki wielkie ponad 200).

Gmina Kołobrzeg m.in. ze względu na zróżnicowanie siedlisk stanowi obszar o bardzo dużych walorach faunistycznych. W ramach prac nad waloryzacją przyrodniczą z 2015 roku, na terenie gminy stwierdzono *ponad 170 gatunków bezkręgowców, 12 gatunków płazów i gadów, niemal 200 gatunków ptaków, ponad 30 gatunków ssaków oraz 25 gatunków ryb i minogów.*

3.1.6. Obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi

Zgodnie z art. 110a. ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. starosta powiatu kołobrzieskiego jest organem prowadzącym obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, jak również terenów, na których występują te ruchy. Na terenie gminy Kołobrzeg nie występuje żadne zarejestrowane osuwisko⁶.

Obszary o nachyleniu terenu równym lub większym niż 15% są terenami potencjalnie narażonymi na osuwanie się mas ziemnych. Takie tereny występują przede wszystkim w sąsiedztwie antropogenicznych zmian w rzeźbie terenu (np. drogi, rowy melioracyjne), ale również dość powszechnie na granicy wysoczyzny morenowej oraz na brzegach dolin rzecznych.

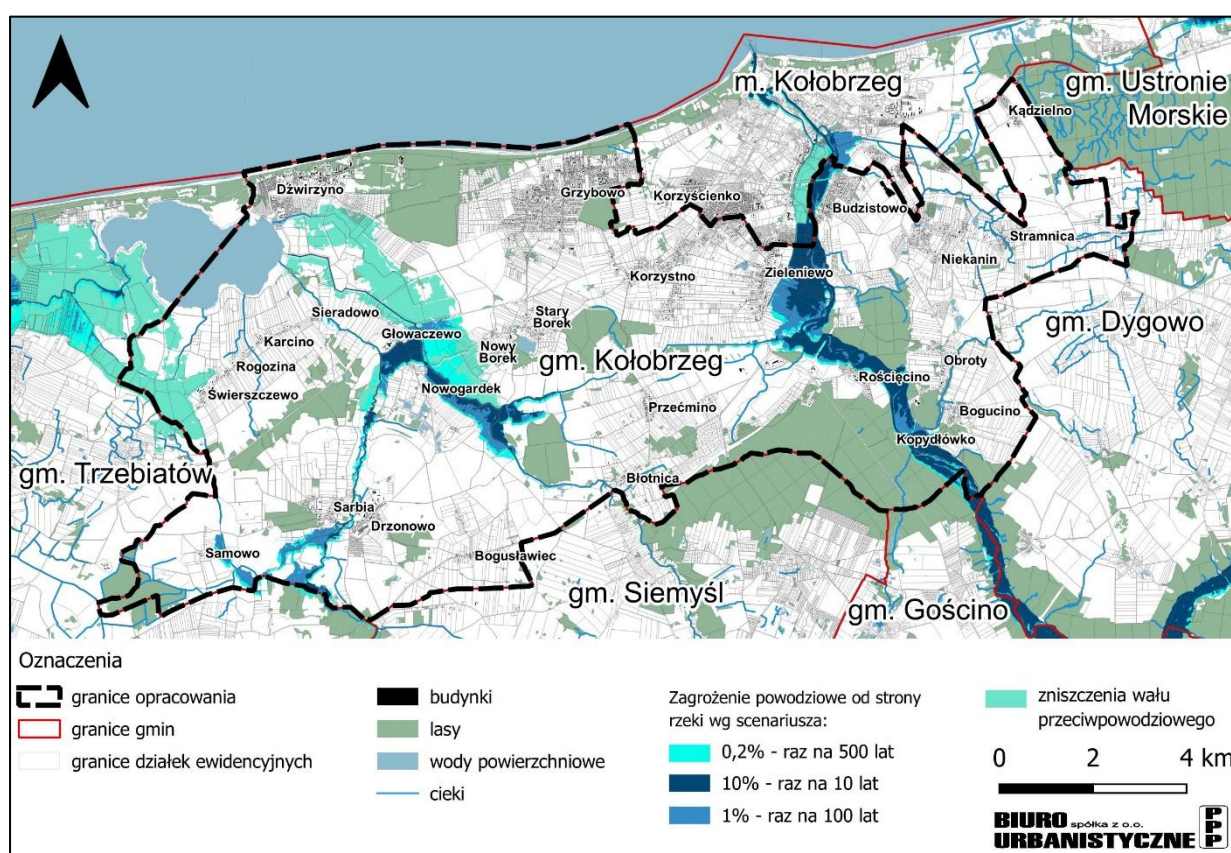
⁶ <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3/> (dostęp 01.07.2024 r.)

3.1.7 Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, czyli obszary, na których stwierdza się istnienie znaczącego ryzyka powodziowego, lub prawdopodobne jest jego wystąpienie, wskazuje się we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego. Dla wskazanych w ocenie obszarów sporządza się mapy zagrożenia powodziowego. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się obszary o danym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi tj.:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%);
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%);
- obszary zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%).

Rycina 7. Zagrożenie powodziowe od strony rzeki na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wód Polskich.

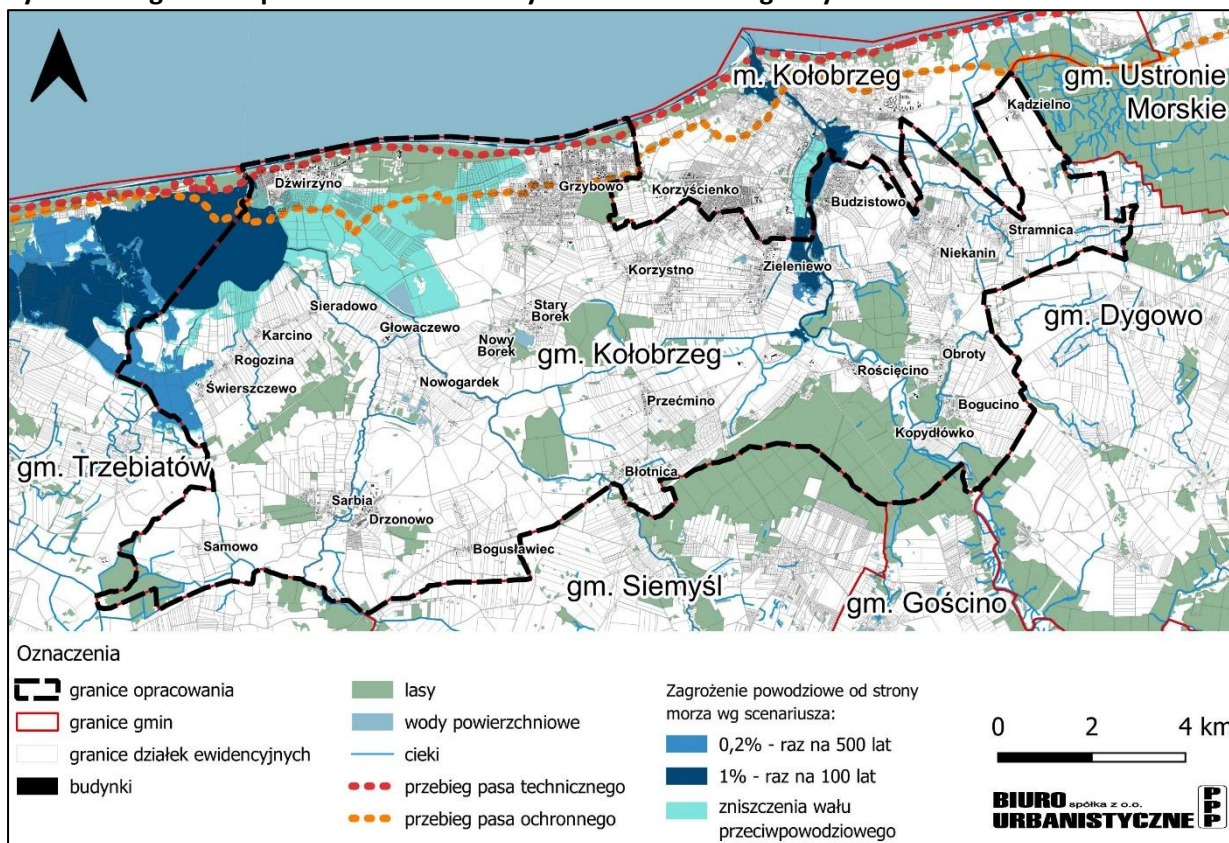
Dla obszarów wskazanych na mapach zagrożenia powodziowego sporządza się również mapy ryzyka powodziowego. Mapy ryzyka powodziowego określają wartości potencjalnych strat powodziowych, oraz przedstawiają obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi.

Zgodnie z art. 16c pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.) przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się: obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%; obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%; obszary między linią brzozy a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne; pas techniczny.

W związku z powyższym, na terenie gminy do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należą:

- Pas wzdłuż całego wybrzeża o szerokości od kilkudziesięciu do ok. 300 metrów (w zależności od przebiegu pasa technicznego);
- Tereny o szerokości od ok. 500 do nawet 1400 metrów wzdłuż doliny rzeki Parsęty;
- Obszar jeziora Resko Przymorskie;
- Koryta rzek Wielki Rów, Łuzenka, Bagienny Rów. Dębosznica, Stróżka i Błotnica;
- Łąki zalewowe we wschodniej części gminy w sąsiedztwie ww. cieków.

Rycina 8. Zagrożenie powodziowe od strony morza na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wód Polskich.

3.1.8. Uwarunkowania klimatyczne

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne wyznaczonymi ze względu na zmienność częstotliwości poszczególnych typów pogody (Woś 1999)⁷ obszar opracowania położony jest w granicy Regionu Środkowonadmorskiego (R-II). Obszar nadmorski (w tym gmina Kołobrzeg) wraz z obszarami górkimi należą do stref o bardzo dużej zmienności częstości występowania poszczególnych typów pogody w Polsce. Obszar gminy Kołobrzeg w porównaniu z warunkami atmosferycznymi panującymi średnio w skali całego kraju charakteryzuje się dość łagodnym klimatem. Na obszarze opracowania stosunkowo rzadko obserwuje się stany pogody reprezentujące spore odchylenie od średniej (zjawiska ekstremalne – upały i przymrozki).

3.1.9. Dziedzictwo kulturowe

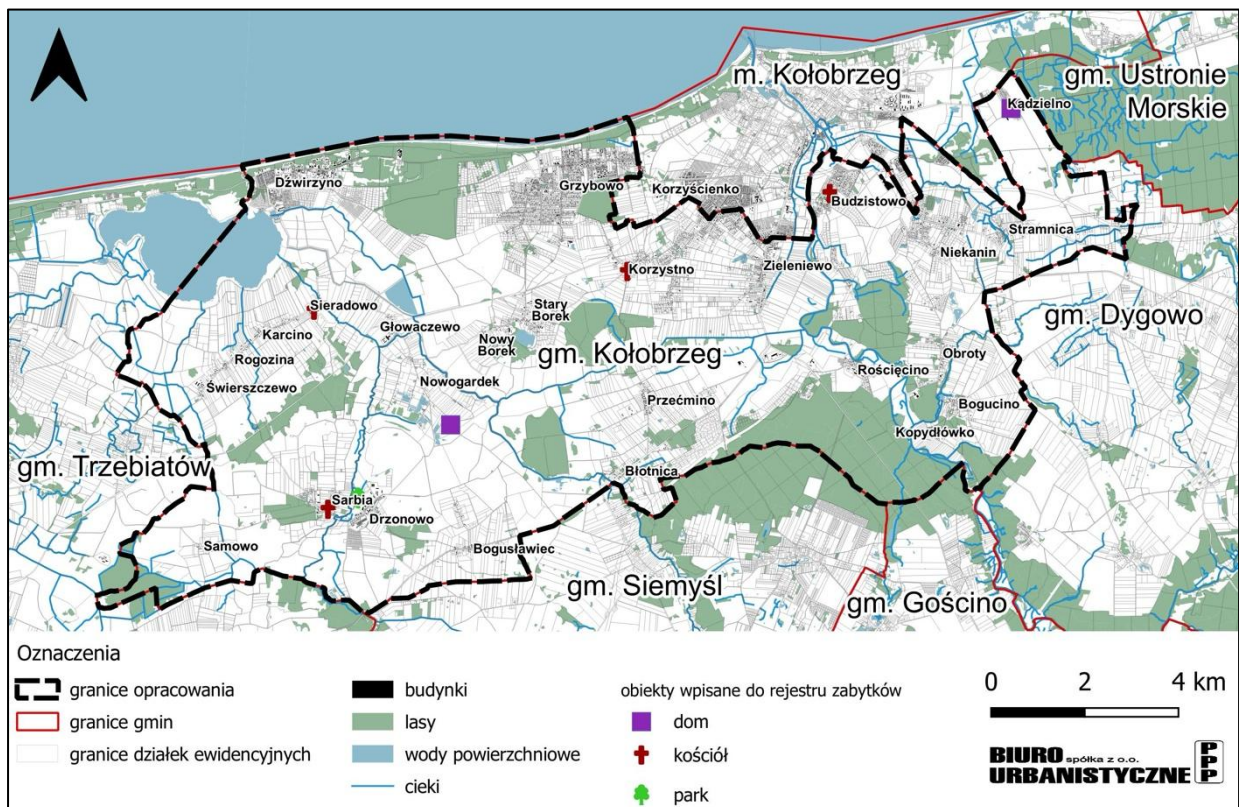
Najcenniejszymi elementami dziedzictwa kulturowego gminy Kołobrzeg są zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, który prowadzi Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie. Wszystkie obiekty architektoniczne, podlegające ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

⁷ Woś, A. (1999). Klimat Polski. Wydaw. Naukowe PWN.

➤ **Obiekty wpisane do rejestru zabytków na terenie gminy Kołobrzeg:**

- Budzistowo - gotycka kaplica p.w. św. Jana Chrzciciela XIII w. z otoczeniem (cmentarz przykościelny) – Kołobrzaska 20,
- Drzonowo - Park dworski w stylu romantycznym II poł. XIX w. – Drzonowo 50,
- Karcino - kościół neogotycki pw. Podwyższenia Krzyża Świętego – Karcino 69,
- KądzIELno – dworcowy dom mieszkalny z 1907 r. wraz z otoczeniem – KądzIELno 3,
- Korzystno - kościół parafialny pw. Chrystusa Króla datowany na 1865-66 r. – Szeroka 19,
- Nowogardek - dom mieszkalny z 1875 r. – Nowogardek 19,
- Sarbia - późnogotycki kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela wraz z otoczeniem (cmentarz przykościelny) i wystrojem wnętrza XVI w. – Sarbia 40.

Rycina 9. Obiekty wpisane do rejestru zabytków na terenie gminy Kołobrzeg

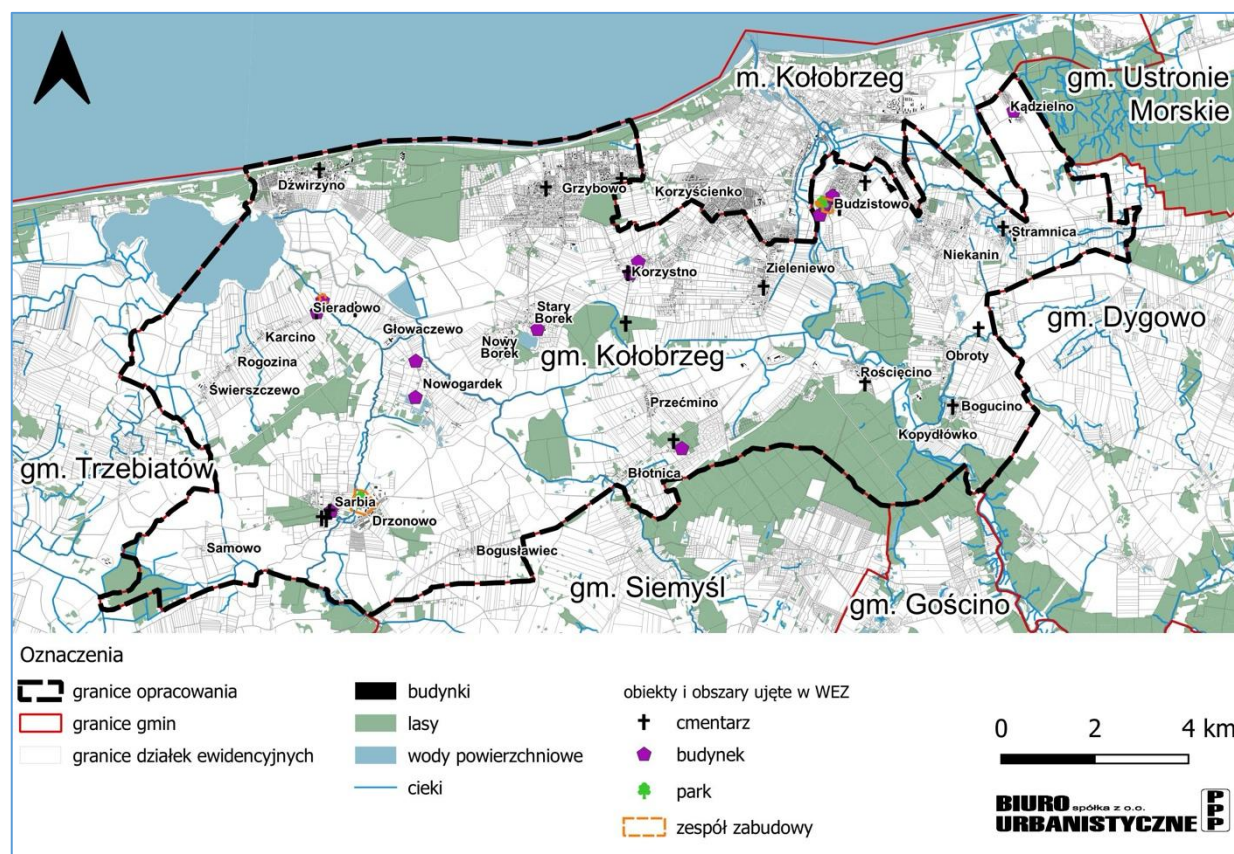

Źródło: opracowanie własne.

➤ **Obiekty i obszary ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków**

Na terenie gminy w ewidencji zabytków województwa zachodniopomorskiego znajduje się 31 obiektów lub obszarów.

Rycina 10. Zabytki ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

➤ **Obiekty i obszary ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków**

Aktualizacja gminnej ewidencji zabytków została przyjęta Zarządzeniem Nr 125/2024 Wójta Gminy Kołobrzeg z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków.

W zbiorze zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Kołobrzeg znajdują się następujące zabytki:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego,
- obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- obiekty chronione ustaleniami w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego (budynki oraz zespoły ruralistyczne),
- cmentarze,
- parki,
- stanowiska archeologiczne.

Zgodnie z Aktualizacją GEZ na terenie gminy znajduje się 387 stanowisk archeologicznych oraz 316 obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Kołobrzeg.

➤ **Stanowiska archeologiczne**

Na terenie gminy Kołobrzeg są wpisane do rejestru zabytków archeologicznych województwa zachodniopomorskiego następujące obiekty:

- osada otwarta w Bogucinie – Bogucino, stan. 6 (AZP 16-16/39), wpisana do rejestru zabytków, jako Bogucino, stan. 1., pod nr: 835, decyzją nr: KL.IV.670/18/71 z dnia 12 czerwca 1971 r.,

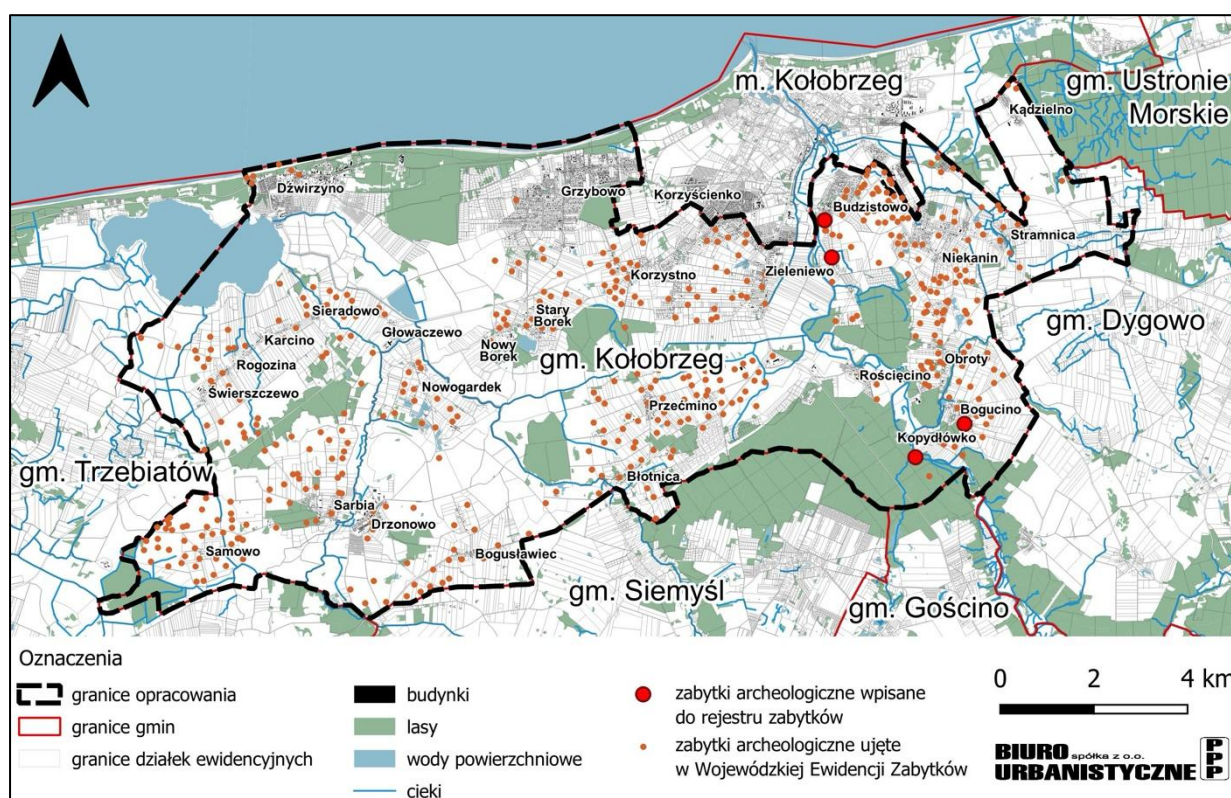
- grodzisko wczesnośredniowieczne, wraz z całym otaczającym terenem w Budziszowie – Budzistowo, stan. 1, 1a-e, 5 (AZP 15-15/97-103) wpisane do rejestru zabytków pod nr: 276 decyzja nr: Kl.IV.0a/56/60 z dnia 4 kwietnia 1960 r. ,
- osada otwarta w Starym Mieście – Obroty, stan. 9 (AZP 15-15/152), pod nr: 756, Dec.: nr Kl.IV.0a/35/69 z dnia 25 lipca 1969 r.,
- grodzisko wyżynne typu cyplowego – Kopydłówek, stan. 1 (AZP 16-15/66), wpisane do rejestru, jako Rościcino, stan. 1, pod nr: 755, Dec.: Kl.IV.0a/34/69 z dnia 25 lipca 1969 r.

Największą wartość historyczną i kulturową ma zespół osadniczy, składający się z grodziska w Budziszowie, stan. 1 (AZP 115-15/97) wraz z towarzyszącym mu zespołem osad podgrodzowych, oraz domniemanym portem określonym jako Budzistowo. W chwili obecnej jednak praktycznie cały kompleks zabudowany jest jednorodzinny budownictwem mieszkaniowym, co w zasadzie wyklucza prowadzenie w tym miejscu dalszych prac wykopaliskowych.

Kolejne, dość dobrze zachowane, grodzisko określono jako Kopydłówek, stan. 1 (AZP 16-15/66). Na podstawie znalezisk chronologię jego funkcjonowania ustalono na okres pomiędzy VIII i I połową IX wieku. Z uwagi na stan zachowania ma ono obecnie największą wartość poznawczą z racji możliwości prowadzenia tu dalszych prac badawczych.

Pozostałe stanowiska, znane są jedynie ze znalezisk powierzchniowych, głównie ułamków ceramiki. Określenie stanu zachowania, funkcji oraz rekonstrukcja poszczególnych stanowisk jest możliwa dopiero jednak po przeprowadzeniu badań wykopaliskowych.

Rycina 11. Zabytki archeologiczne na terenie gminy Kołobrzeg

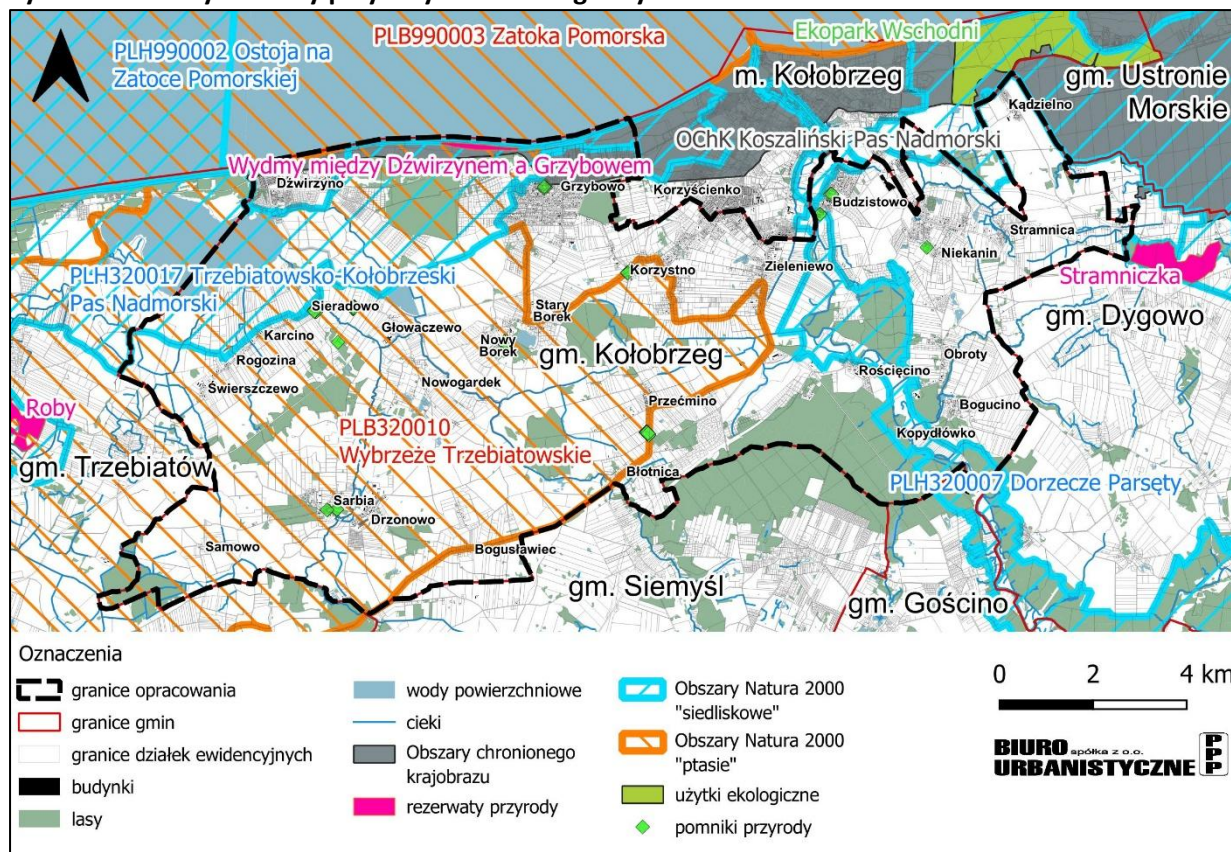
Źródło: opracowanie własne.

3.1.10. Formy ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
 Niemal cała zachodnia część gminy Kołobrzeg, a także obszary wzdłuż doliny Parsęty objęte są formami ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Do obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody znajdujących się na terenie gminy Kołobrzeg należą:

- Obszar Natura 2000 PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski;
- Obszar Natura 2000 PLH320007 Dorzecze Parsęty;
- Obszar Natura 2000 PLB320010 Wybrzeże Trzebiatowskie;
- Obszar Natura 2000 PLB990003 Zatoka Pomorska;
- Rezerwat przyrody Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski,
- Na terenie gminy znajduje się łącznie 15 pomników przyrody (w większości wchodzących w skład skupisk wieloobektowych).

Rycina 12. Formy ochrony przyrody na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ.

Ponadto w najbliższym sąsiedztwie obszaru opracowania zlokalizowane są obszary objęte ochroną przyrody, takie jak:

- Obszar Natura 2000 PLH990002 Ostoja na Zatoce Pomorskiej – ok. 0,5 km na zachód;
- Obszar Natura 2000 PLH320049 Dorzecze Regi – ok. 5,3 km na południowy zachód;
- Obszar Natura 2000 PLH320012 Kemy Rymańskie – ok. 9,5 km na południe;
- Rezerwat przyrody Stramniczka – ok. 0,3 km na wschód;
- Rezerwat przyrody Roby – ok. 1,8 km na zachód;
- Rezerwat przyrody Mszar koło Siemidarżna – ok. 5 km na południowy zachód;
- Rezerwat przyrody Nadmorski bór bażynowy w Mrzeżynie – ok. 5,4 km na zachód;
- Użytek ekologiczny Ekopark wschodni – przy północno-wschodniej granicy obszaru.

Obszar Natura 2000 PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski⁸ – obszar o powierzchni 17468,79 ha utworzony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE), z krajowym odniesieniem w formie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski (PLH320017) (Dz.U. z 2018 r. poz. 1442).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (SDF): *Ostoja obejmuje dobrze zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe, wydmy, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z pasami kiziny, wydmy białe oraz wydmy szare z charakterystyczną roślinnością psammofilną i wydmy brunatne, porośnięte borami bażynowymi. Na odcinkach dyluwialnych rozwija się pomorski las brzoźowo-dębowy. Na zapleczu pasa wydmorego spotkać można lasy bagienne i tęgowe, wykształcone częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem oraz na południowy wschód od Dźwirzyna. Na południowy wschód od Kołobrzegu rozciąga się duży kompleks leśny z dominacją żyźnych buczyn, ale także z udziałem dobrze wykształconych grądów, tęgów, olsów oraz z zachowanymi fragmentami starodrzewu (Kołobrzesci Las).*

Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad jeziorem Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradoliny przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Czerwona). Obecnie duży procent powierzchni pradoliny nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradoliny obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy europejskiej (Roby, Dźwirzyna).

Ostoja odznacza się wysokim stopniem reprezentatywności siedlisk, typowych dla południowego wybrzeża Morza Bałtyckiego. Głównym walorem obszaru jest dobry stan zachowania typowych biotopów tworzących pas nadmorski, w szczególności kompleksu borów bażynowych. W obrębie ostoi występuje jedno z bardziej rozległych skupisk roślinności halofilnej w Polsce (na północ od Włodarki). W okolicach Robów i Stramniczki występują niewielkie, ale cenne florystycznie mszarne torfowiska typu bałtyckiego.

Dla obszaru ustanowiono plan ochrony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017, zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017.

⁸ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320017.H> (dostęp 09.07.2024 r.)

Obszar Natura 2000 PLH320007 Dorzecze Parsęty⁹ – obszar o powierzchni 27710,43 ha utworzony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE), z krajowym odniesieniem w formie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dorzecze Parsęty (PLH320007) (Dz.U. z 2022 r. poz. 56).

Zgodnie z SDF: *Obszar swoim zasięgiem obejmuje: - źródła Parsęty koło Parsęcka; - naturalną rynną rzeki Parsęty - od Radomyśla do Krosina - w otoczeniu kompleksów leśnych, z dołymi: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów; - strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy; - liczne zakola, starorzeczka, torfowiska, lasy łąkowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem; - dolinę Dębnicy; - przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami k. Byszyna; - dolinę Parsęty, od Byszyna do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew; - naturalną rynną rzeki pomiędzy Karlinem a Rozciącinem oraz doływ rzeki Pyszki; - dolinę Parsęty koło Kołobrzegu.*

Ostoja jest również szczególnie cenna ze względu na występujące tu gatunki zwierząt. Na szczególną uwagę zasługują najlepsze w Polsce warunki dla tarła łososi i troci wędrowniej, pstrąga potokowego i lipienia oraz obecność w rzece licznej populacji strzebli potokowej, certy i węgorza pochodzenia naturalnego. Ostoja to miejsce dużych skupisk źródeł wapiennych i nawapiennych na Pomorzu oraz duże zróżnicowanie wielu typów mokradeł. Jest też jedynym na Pomorzu stanowiskiem śledziennicy naprzeciwlistnej (występuje w dolinie Dębnicy). Poza tym jest to naturalny korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym i regionalnym i ważne miejsce wypoczynku i rekreacji.

Dla obszaru nie ustanowiono planu ochrony.

Dla obszaru wyznaczono tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony (Załącznik do obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 23 lutego 2022 r. znak: WOPN-ON.6322.9.2022.PW – projekt).

Obszar Natura 2000 PLB320010 Wybrzeże Trzebiatowskie¹⁰ – obszar o powierzchni 31757,59 ha utworzony został na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. Nr 179 poz. 1275), zmienionego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25 poz. 133).

Według SDF: *Krajobraz odznacza się tu występowaniem zbiorowisk związanych z bezpośrednim oddziaływaniem morza. Dominują siedliska na podłożu piasków akumulacji morskiej, na których potencjalnym zbiorowiskiem jest nadmorski bór bażynowy. Zespół ten jest najbardziej rozprzestrzenionym typem roślinności leśnej w strefie wydm nadmorskich w obszarze. Pas wydm nadmorskich z wykształconą wydmą białą i wydmą szarą rozciąga się w granicach obszaru między Pogorzelicą a Kołobrzegiem. Na zapleczu ustabilizowanych wydm ciągnie się pas borów i lasów mieszanych. Od Niechorza, aż do ujścia Regi wydmy osiągają do 40 m wysokości n.p.m. tworząc formy*

⁹ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320007.H> (dostęp 09.07.2024 r.)

¹⁰ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB320010.B> (dostęp 09.07.2024 r.)

o kształtach parabolicznych oraz dużych barchanów. Dalej na zachód, aż do ujścia Parsęty, pas wydm nadmorskich jest znacznie węższy i składa się jedynie z pojedynczych wałów ciągnących się wzdłuż linii brzegowej. W wielu miejscach są one jednak niemal zupełnie zniszczone przez procesy abrazyjne. Przybrzeżna akumulacja piasków odcięta od morza jeziora Resko Przymorskie (5,8 km², głębokość 2,5 m) oraz Liwia Łuża (2,1 km², głębokość 1,7 m). Na wschód od niego położone jest tzw. Bagno Pogorzelićkie (jez. Konarzewo), zbiornik wytopiskowy, ale o bardzo posuniętym procesie zarastania i wypłykania (głębokość do 2,0 m). Między pasem wydm a Pradoliną Pomorską rozpościera się nisko położona równina denno-morenowa, dochodząca miejscami do 20 m n.p.m. Ponad nią wznoszą się jedynie pojedyncze pagórki kemów.

W ostoju w pasie przymorskim wykształciły się gleby bielcowe, w obniżeniach Pradoliny Pomorskiej występują gleby bagiennie, na południowych krańcach ostoju na równinie morenowej dominują gleby brunatne. W ostoju dominują obszary rolnicze. Ich trzon stanowią siedliska łąkowe, na których po kilkunastoletniej przerwie przywracane jest gospodarowanie (głównie wykaszanie). W zachodniej części ostoju teren jest często zalewany przez wody rzeki Świniec i Niemica. Znaczną powierzchnię terenów zalewanych porasta trzcina i wikliny nadrzeczne. Lasy i zadrzewienia pokrywają tylko ok. 13% powierzchni ostoju i jedynie między Pogorzelićką a Mrzeżynem tworzą zwarty kompleks, na pozostałym obszarze ich fragmenty są rozproszone w krajobrazie rolniczym. Obecność wilgotnych łąk w dolinach rzecznych, torfowisk, jezior, a także rozproszonych zadrzewień i lasów, tworzących zróżnicowany, mozaikowy krajobraz, sprzyja występowaniu bogactwa ornitofauny.

Dla obszaru ustanowiono plan ochrony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010, zmieniony przez Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 czerwca 2017 r.

Obszar Natura 2000 PLB990003 Zatoka Pomorska¹¹ – obszar o powierzchni 309154,92 ha utworzony został na podstawie kilkakrotnie zmienionego Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (ost. zmiana Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133).

Zgodnie z SDF: *Zatoka Pomorska to akwen o dużym zróżnicowaniu dna morskiego (od piaszczystych ławic, po rozległe żwirowiska i gładzowiska. Centralną część Zatoki Pomorskiej zajmuje duże wypłylenie zwane Ławicą Odrzańską. Występują co najmniej 3 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W okresie wędrówek i w okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków: perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz rogaty, bielaczek, lodówka, markaczka, nurnik, tracz długodzioby i uhla; w stosunkowo wysokich liczebnościach (C7) występują: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi.*

Dla obszaru nie ustanowiono planu ochrony.

Rezerwat przyrody Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem¹² – jest to obszar o powierzchni 14,2 ha utworzony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem". Rezerwat kwalifikuje się jako wydmy (wydm nadmorskich) i florystyczny (roślin

¹¹ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB990003.B> (dostęp 09.07.2024 r.)

¹² <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewrezerwatprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.RP.1596> (dostęp 09.07.2024 r.)

zielnych i krzewinek). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej i wydmy szarej wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin.

Dla obszaru nie ustanowiono planu ochrony.

Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski¹³ – obszar o powierzchni 36229 ha ustanowiony został na podstawie Uchwały Nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu. W celu ochrony obszaru ustanowiono obowiązujące zakazy w ramach Rozporządzenia Nr 4/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Jest to obszar o niezwykłych walorach krajobrazowych, w którego skład wchodzi wydmy nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami i trzcinowiskami na zapleczu wydm oraz z efektownymi falezami i piaszczystymi plażami na wybrzeżu. W granicach OChK znajdują się siedliska ważne dla bytowania, cennych kręgowców, takich jak traszka zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa, trawna i moczarowa, jaszczurki: żyworodna i padalec, derkacz, ksyk, kania ruda i błotniaki: stawowy oraz łąkowy, świerszczak oraz strumieniówka, dzierzby, nietoperze i tasicowate. Wybrzeże Bałtyku jest okresowo wykorzystywane przez fokę, które przed stu laty nawet tu mogły się rozradzać. Również jeszcze stosunkowo niedawno plaże Bałtyku, jak i łąki nadmorskie stanowiły z pewnością biotop dla lęgów ptaków siewkowatych, takich jak rycyk, kulik, krwawodziób, biegus zmienny, a być może także bekasik. W pasie nadmorskim znajdują się obszary klifowe, nadmorskie wydmy szare, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy łąkowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oddzielającą go od morza oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.

W celu ochrony obszaru ustanowiono obowiązujące zakazy w ramach Rozporządzenia Nr 4/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Dla obszaru wprowadza się następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

¹³ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewobszarchronionegokrajobrazu.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.OCHK.14> (dostęp 09.07.2024 r.)

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

3.1.11. Korytarze ekologiczne na terenie gminy

Na strukturę przyrodniczą gminy składają się:

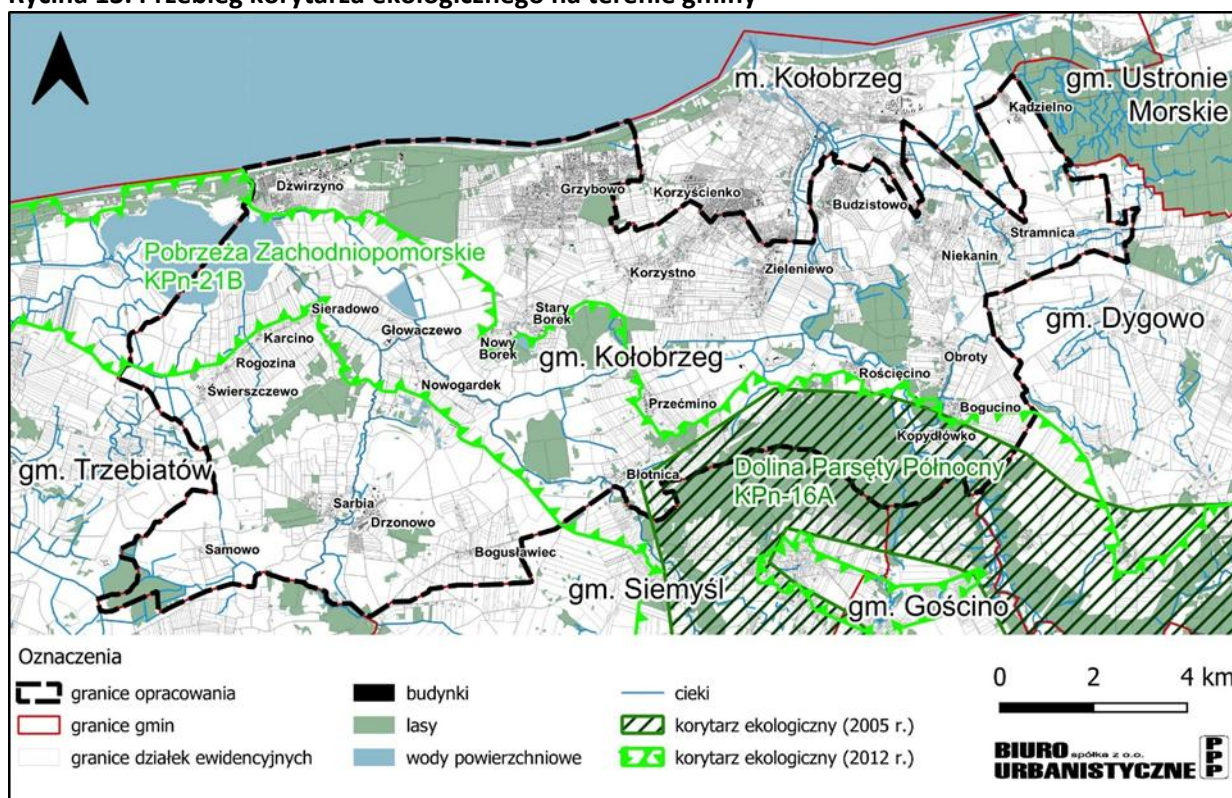
- Doliny rzeczne (głównie dolina Parsęty i pradolina w zachodniej części gminy – Błotnicy, Dęboszniczy i Łużanki);
- Inne pomniejsze ciek, kanały, obszary zmeliorowane;
- Jezioro Resko Przymorskie i pozostałe mniejsze stawy, oczka wodne;
- Obszary leśne i zadrzewione, w tym lasy wzdłuż linii kolejowej w zachodniej części gminy, Rościeński Las, tereny leśne wzdłuż rzeki Parsęty, nadmorskie bory bażynowe i pozostałe, pomniejsze skupiska na całym obszarze gminy (również zadrzewienia śródpolne);
- Tereny podmokłe, bagniste, torfowiska, tereny sukcesji na nieużytkowanych łąkach;
- Pas nadmorski wraz z wydrami, lasami i wodami Bałtyku;
- Tereny wysoczyznowe, głównie w południowej i wschodniej części gminy.

Dla obiegu materii biologicznej na terenie gminy największe znaczenie mają obszary w dolinach, pradolinach oraz pas nadmorski, co w zasadzie stanowi znaczną część obszaru. Liczne tereny podmokłe, szuwarowe czy zalesione stanowią wartościową ostoję dla wielu gatunków zwierząt, jak i miejsce występowania wielu gatunków roślin na zróżnicowanych siedliskach. Powyższe tereny są niezwykle istotne nie tylko w ujęciu lokalnym, ale również ponadregionalnym, stanowiące połączenia z ekosystemami w całym regionie.

Południowo zachodni fragment gminy zlokalizowany jest częściowo w granicach korytarza ekologicznego wyznaczonego w ramach sieci korytarzy ekologicznych wg „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejska Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005), zaktualizowanych w latach 2010-2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży, w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce”. W ramach koncepcji korytarzy ekologicznych z 2005 roku górny odcinek doliny Parsęty objęty został korytarzem „KPn-16A Dolina Parsęty Północny”. W ramach koncepcji z 2012 roku obszar ten poszerzony został o jezioro Resko Pomorskie i pradolinę Błotnicy, Dęboszniczy i Łużanki (korytarz Pobrzeża Zachodniopomorskie (KPn-21B)). Obszary te stanowią istotne połączenia ekologiczne obszaru gminy z terenami położonymi za zachodnią i południową granicą, a także z Morzem Bałtyckim.

Gmina Kołobrzeg znajduje się w zasięgu korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadregionalnym, głównie za sprawą cieków w pradolinie (Dębosznicza, Błotnica) a także doliną Parsęty i jej dopływów. Najlepiej obszar gminy połączony jest ekologicznie od wschodu i południowego zachodu. Za najbardziej istotne bariery należy uznać drogę krajową S6, a także intensywnie zabudowane miejscowości w pasie nadmorskim. Znaczny obszar gminy pokryty jest formami ochrony przyrody o ustanowionych planach ochrony wraz z zaleceniami.

Rycina 13. Przebieg korytarza ekologicznego na terenie gminy

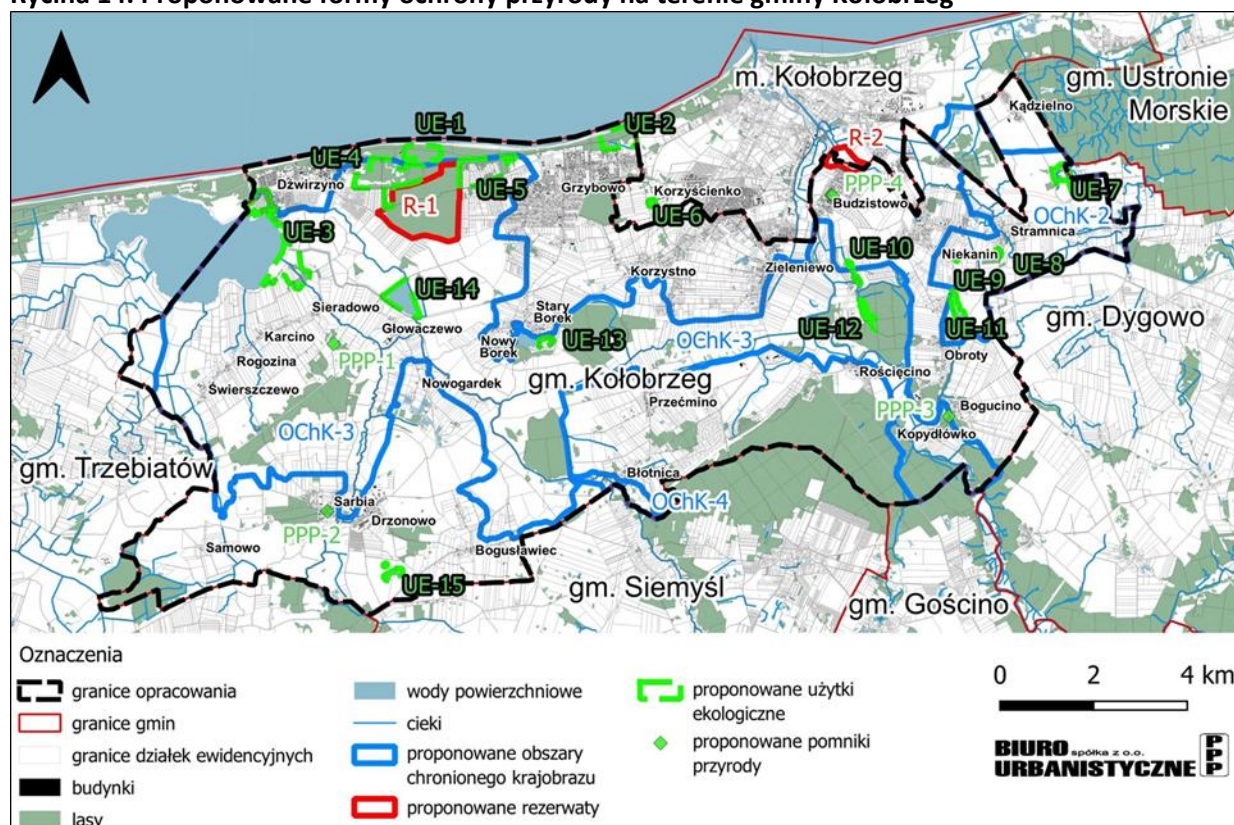

Źródło: opracowanie własne na podstawie koncepcji korytarza ekologicznych z 2005 r.

3.1.12. Proponowane formy ochrony przyrody

W ramach „Waloryzacji przyrodniczej gminy Kołobrzeg” na podstawie inwentaryzacji terenowych zaproponowano utworzenie form ochrony przyrody mających uzupełniać dotychczasowe obszary (zaproponowano nowe rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody).

Rycina 14. Proponowane formy ochrony przyrody na terenie gminy Kołobrzeg

Obszar chronionego krajobrazu, zgodnie z art. 23 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm. i z 2024 r. poz. 1089), obejmuje reny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

W ramach Waloryzacji przyrodniczej gminy Kołobrzeg wyznaczono 3 takie obszary (z czego OChK-4 został uwzględniony również w Planie Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego):

OChK-2 Obszar chronionego krajobrazu „Mirocice-Stramnica”

Teren obejmuje wielkoobszarowe agrocenozy na pagórkowatych wzniesieniach oraz stanowisko rozrodu fauny: skowronek, świergotek łąkowy, trzcinniczek, zaganiacz, trznadel, potrzos, potrzyszcz, pliszka siwa, łęgowisko perkoza, bociana białego i strumieniówki. Na terenie tym przewidziano również utworzenie użytków ekologicznych chroniących zbiorniki śródpolne.

OChK-3 Obszar chronionego krajobrazu „Pradolina i Dolina rzeki Parsęty”

Obszar obejmuje pradolinę i dolinę rzeki Parsęty z terenami podmokłymi i lasami w dolinie, jeziorem Resko Przymorskie i stanowiskami rozrodu fauny. W dolinie Parsęty występują cenne dla fauny zakrzewienia wzdłuż koryta rzeki a naturalnie meandrująca rzeka stwarza liczne nisze dla fauny. Występują tu liczne stanowiska ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i nielicznych jako lęgowe w Polsce: bąka, bociana białego, błotniaka stawowego, derkacza, żurawia, rybitwy rzecznej, gąsiorka, dzięciołka, remiza, kłaskawki, trzciniaka, perkoza dwuczubego, kokoszki, wodnika. Jest to miejsce bytności bobra europejskiego oraz płazów - ropucha szara, żaby zielone i gadów - zaskroniec zwyczajny, jaszczurka zwinka.

OChK-4 Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Błotnicy z Jeziorem Kamienica”

Obejmuje mozaikę różnych środowisk, charakteryzuje się dużą koncentracją zjawisk źródłiskowych. W obrębie obszaru znajdują się cztery jeziora a największe z nich to jez. Kamienica zlokalizowane w

gminie Siemysł. Ogromnym walorem przyrodniczym proponowanego obszaru są wspaniałe lasy liściaste (olsy porzeczkowe, olsy torfowcowe, brzeziny bagienne, żyzne lasy bukowe, kwaśne buczyny, buczyny źródliskowe, łągi). Na terenie tym rozproszone są mokradła (torfowiska i mszary) śródleśne, z których najciekawsze zostały zaproponowane do ochrony rezerwatowej. Z cennych gatunków flory występuje tu: bagno zwyczajne, wełnianka pochwowata, marzanka wonna, przylaszczka pospolita, wiciokrzew pomorski, kalina koralowa, kozłek dwupienny, żankiel zwyczajny, miodunka ćma, pępawa błotna, porzeczka czarna, bluszcz zwyczajny, grzybień białe, grąźel żółty, grąźel żółty.

W myśl art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm. i z 2024 r. poz. 1089) rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

W „Waloryzacji przyrodniczej gminy Kołobrzeg” zaproponowano utworzenie dwóch rezerwatów przyrody na terenie gminy Kołobrzeg:

R-1 Rezerwat przyrody „Torfowisko wysokie Dźwirzyno”

Centralny fragment rozległego torfowiska rozciągającego się między Grzybowem i Dźwirzynem. W centralnej części z zachowanymi rozległymi mszarami wrzoścowymi i obniżeniami torfowymi z zespołem przygiełki białej. Otwarte mszary otaczają bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, a dalej na zewnątrz brzezina bagienna *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis.*, wykształcając szereg postaci degeneracyjnych, w części zewnętrznej kompleksu leśnego. Cenne gatunki: wrzosiec bagienny, bagno zwyczajne, borówka bagienna, modrzewnica zwyczajna, woskownica europejska, rosziczka okrągłolistna, bobrek trójlistkowy, bażyna czarna. Jest częścią rewiru gatunku z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej - żurawia, miejscem bytności gatunku z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - bobra europejskiego oraz lęgowiskiem wielu chronionych drobnych ptaków wróblowatych.

R-2 Rezerwat przyrody „Solnisko Kołobrzесьkie”

Solnisko o unikatowym charakterze – jego geneza jest śródlądowa (uwarunkowana słonymi źródłami), zaś charakter flory jest nadmorski (położenie w krainie Brzegu Bałtyku). W miejscu tym wykształcają się słone błota z solirodkiem będące jedną z trzech ich lokalizacji w kraju (poza Kujawami i okolicami Kamienia Pomorskiego), przy czym są tu wyjątkowo dobrze zachowane. Poza tym siedliskiem wykształcają się tu też solniska z inicjalnymi murawkami muchotrzewa solniskowego i łąkami z sitem Gerarda. Występują tu liczne gatunki zagrożone, w tym na jedynym stanowisku w Polsce turzyca wyciągnięta *Carex extensa*. Poza tym z roślin rzadkich i chronionych rosną tu: nasięźzał pospolity, ostrzew rudy, mlecznik nadmorski, babka nadmorska, świbka morska, sit Gerarda, koniczyna rozdęta, ponikło jednoprzysadkowe, babka Wintera, łoboda oszczepowata solniskowa, sitowiec nadmorski. Zwierzęta rzadkie i chronione: wodnik, kropiatka, kokoszka wodna, derkacz, łyska, czajka, kszyc, skowronek, trzcinniczek, remiz, rokitniczka, makolągwa, trznadel, potrzos, świerszczak, jaszczurka żyworodna.

Zgodnie z art. 42 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm. i z 2024 r. poz. 1089) użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości naturalnych ekosystemów, mające znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genów i różnych typów środowiska, tj.: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym także obszary ich sezonowego przebywania lub rozrodu.

W „Waloryzacji przyrodniczej gminy Kołobrzeg” zaproponowano utworzenie kilkunastu użytków ekologicznych:

UE-1 Użytek ekologiczny „Bór wrzoścowy”

Niewielki płat (ok. 2 ha) nadmorskiego boru bagiennego Vaccinio uliginosi-Pinetum ericetosum tetralicis występuje w bardzo płytkim zagłębieniu śródwydowym w pododdziale 204a, w kompleksie z nadmorskimi borami bażynowymi Empetro nigri-Pinetum. Wykształcił się na specyficznym podłożu. Gruba warstwa próchnicy z wstawkami torfu zalega bezpośrednio na skale macierzystej, jaką jest luźny, wilgotny lub oglejony piasek pochodzenia aluwialnego. Cenne gatunki flory: wrzosiec bagienny, tajeża jednostronna, bagno zwyczajne, bażyna czarna, turzyca piaszkowa, borówka bagienna.

UE-2 Użytek ekologiczny „Uroczysko Grzybowo”

Rozlewisko i staw z fragmentem torfowiska wysokiego przy ul. Zachodniej koło Grzybowa sąsiaduje z mokradłami w strefie przymorskiej. Jest to łągowisko wielu chronionych, drobnych ptaków wróblowatych. Miejsca rozrodu zaskrońca zwyczajnego, jaszczurki zwinki, padalca zwyczajnego, żab zielonych, ropuchy szarej oraz bytowania gatunku z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - bobra europejskiego.

UE-3 Użytek ekologiczny „Ujście Błotnicy”

Trzcinowiska z fragmentem lustra wody we wschodniej części jeziora Resko Przymorskie między półwyspem przy kanale łączącym jezioro z morzem, obejmujące jednocześnie deltę wsteczną z łaską na jez. Resko, a ujściem rzeki Błotnicy, Dęboszniczy do wału na wysokości Karcina wraz z fragmentem olszyny nad Dębosznicą i fragmentem koryta Błotnicy. Jest to łągowisko ptaków wodno-błotnych: perkoz dwuczuby, bąk, błotniak stawowy, kokoszka, łyska, wodnik, trzcinniczek, trzcinia, potrzos. Ostoją dla wędrownych ptaków blaszkodziobych na Resku Przymorskim. Miejsce rozrodu żab zielonych i zaskrońca zwyczajnego.

UE-4 Użytek ekologiczny „Dźwirzyno Wschód”

Skraj dawnego torfowiska wysokiego Dźwirzyno, na tym obszarze już zmineralizowany lub z płytkimi zatorfieniami. Obszar zarastający drzewami (brzozy, sosny, wierzby, osiki, dęby) z enklawami ubogich gatunkowo łąk trzęślicowych i wrzosowisk, z rozproszonymi gatunkami torfowiskowymi. Rzadkie gatunki: wrzosiec bagienny, nerecznica grzebieniasta.

UE-5 Użytek ekologiczny „Wrzoście Grzybowskie”

Północno-wschodnia część rozległego torfowiska rozciągającego się między Grzybowem i Dźwirzynem. Na obrzeżach porasta zdegradowaną brzezina bagienną (dominacja trzęślicy modrej i jeżyn w runie). Poza tym to rozległe zbiorowiska otwarte porośnię głównie trzęślicą modrą, zarastające kruszyną i brzozią. Lokalnie zachowane płaty z wrzoścem bagiennym i torfowcami, poza tym rośnie tu nerecznica grzebieniasta, wierzba płożąca, turzyca prosowata, gwiazdnica bagienna, grzybień biały. Miejsce rozrodu żurawia.

UE-6 Użytek ekologiczny „Oczko wodne Korzyścienko”

Oczko częściowo ma charakter astatyczny – w środku lata silnie się wypłyca, pozostałą część wodną gęsto zarasta stosunkowo bogata gatunkowo łąka ramienicowa. Na brzegach występują płaty szuwarów: z ponikłem błotnym, z pałąką szerokolistną, z jeżogłówką gałęzistą. Cenne gatunki: ramienica Chara contraria, rogatek krótkoszijkowy, turzyca prosowa. Występuje tu gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - czerwończyk nieparek.

UE-7 Użytek ekologiczny „Stramnicki grąd”

Nizinny las dębowo-grabowy Stellario holostaeae-Carpinetum betuli występuje w postaci niewielkiej wysepki (oddz. 45) wśród pól, oderwanej od wielkiego kompleksu leśnego poza granicami gminy. Fitocenoza wydaje się mieć charakter przejściowy do żyznej buczyny niżowej. W drzewostanie współdominują stare buki i dęby szypułkowe (do 235 cm/23 m). W obniżeniach terenu rozwijają się

drobne płaty olesu *Ribeso nigri-Alnetum*. Cenne gatunki: konwalia majowa, przytulia wonna, kalina koralowa, bluszcz pospolity, perłówka zwisła, porzeczka czarna.

UE-8 Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne Stramnica”

Podmokłe zagłębienie z klasycznym układem strefowym roślinności. Od środka na zewnątrz porastają je szuwary: z pałąk szerokolistną *Typhetum latifoliae*, z jeżogłówką gałęziastą *Sparganietum erecti*, z turzycą pęcherzykowatą *Caricetum vesicariae*, z turzycą sztywną *Caricetum elatae*, z manną jadalną *Sparganio-Glycerietum fluitantis*, z mózgą trzcinową *Phalaridetum arundinaceae*. Cenne gatunki: przywrotnik pasterski, przetacznik błotny, wgłębka. Cenne gatunki fauny: bocian biały, potrzyszcz, potrzos, trznadel.

UE-9 Użytek ekologiczny „Oczka śródpolne – Niekanin”

Dwa oczka wodne, jedno okresowo wysycha – otoczone zaroślami wierzbowymi. W drugim, głębokim, rozwija się łąka ramienicowa *Charetum contrariae*, zespół rdestnicy pływającej *Potametum natantis*. Na obrzeżach obu i na dnie wysychającego oczka występują szuwary: z pałąk szerokolistną *Typhetum latifoliae*, z mózgą trzcinową *Phalaridetum arundinaceae*, z ponikłem błotnym *Eleocharitetum palustris*, z manną jadalną *Sparganio-Glycerietum fluitantis*, z jeżogłówką gałęziastą *Sparganietum erecti*. Cenne gatunki: ramienica *Chara contraria*, jaskier skąpopręcikowy, wgłębka.

UE-10 Użytek ekologiczny „Oczka śródpolne – Stare Miasto”

Cztery oczka wodne, trzy – częściowo wysychające, otoczone drzewami lub zaroślami wierzbowymi *Salicetum pentandro-cinereae*. W oczku z wodą bujnie rozwija się podwodna łąka ramienicowa *Charetum fragilis*, zespół rdestnicy pływającej *Potametum natantis*, zbiorowisko pleustonowe *Lemnetum trisulcae*. Na brzegach oczek i na dnie wysychających zagłębieniach rozwijają się szuwary: z turzycą zaostrzoną *Caricetum gracilis*, z turzycą prosową *Caricetum paniculateae*, z jeżogłówką gałęziastą *Sparganietum erecti*, z turzycą sztywną *Caricetum elatae*, z okrzężnicą bagienną *Hottonietum palustris*, z manną jadalną *Sparganio-Glycerietum fluitantis*, z trzciną pospolitą *Phragmitetum australe*. Cenne gatunki: ramienica krucha, turzyca zaostrzona, turzyca prosowa, okrzężnica bagienna, tojeść bukietowa, siedmiopalecznik błotny. Cenne gatunki fauny: bocian biały.

UE-11 Użytek ekologiczny „Stawy Niekanin-Obrot”

Nad Czarnym Stawem, a szczególnie nad drugim zbiornikiem, bez nazwy, rozwijają się fitocenozy: szuwaru z pałąk wodną *Typhetum latifoliae*, szuwaru z pałąk wąskolistną *Typhetum angustifoliae*, szuwaru ze skrzypem bagiennym *Equisetum fluviatilis*, szuwaru z turzycą dzióbkową *Caricetum rostrate*, łożowisk *Salicetum pentandro-cinereae* oraz zdegenerowanych łągów. Cenne gatunki: oczeret jeziorny, wąkrota zwyczajna, jaskier ziemnowodny, tojeść bukietowa. Cenne gatunki fauny: perkozek, zaskroniec zwyczajny, jaszczurka zwinka.

UE-12 Użytek ekologiczny „Stare Miasto – łożowiska”

Zarośla łożowe *Salicetum pentandro-cinereae* zarastają podmokłe (stagnująca woda) torfowisko przejściowe w kompleksie leśnym Obrowskie Sosny, w oddziale 194. Na obrzeżach występuje wąski pas brzeziny bagiennych *Vaccinio uliginosi* – *Betuletum pubescentis*. Cenne gatunki: czermień błotna, okrzężnica bagienna, turzyca prosowa, siedmiopalecznik błotny, fiołek błotny, wełnianka wąskolistna, sit sztywny.

UE-13 Użytek ekologiczny „Stary Borek”

Oczko okresowo wysycha, porastają je fitocenozy: szuwar z okrzężnicą bagienną *Hottonietum palustris*, szuwar z pałąk szerokolistną *Typhetum latifoliae*, szuwar z manną mielec *Glycerietum maximae*, szuwar z manną jadalną *Sparganio-Glycerietum fluitantis*, zbiorowisko terofitów letnich *Polygono-Bidentetum*. Cenne gatunki: beblek błotny, przetacznik błotny, okrzężnica bagienne, jaskier skąpopręcikowy, szczaw błotny, wgłębka.

UE-14 Użytek ekologiczny „Głowaczewo”

Nie użytkowane gospodarczo stawy rybne porośnięte szerokim pasem roślinności szuwarowej. Miejsce lęgów gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej - błotniak stawowy, żuraw, rybitwa rzeczna i gąsiorek oraz gatunków nielicznych w Polsce - remiz, krakwa, cyraneczka, łabędź niemy, trzcinia, wodnik, głowienka, sieweczka rzeczna, cyranka, brzęczka i płaskonos. W okresie migracji i zimowania istotne miejsce dla kaczkowatych i siewkowatych (koncentracje do kilku tysięcy os.). Żerowisko bielika. Miejsce rozrodu żab zielonych oraz żerowisko borowca wielkiego, karlika malutkiego i większego.

UE-15 Użytek ekologiczny „Śródpolne oczko – Drzonowo”

Wyjątkowo duże oczko śródpolne było prawdopodobnie użytkowane niegdyś jako staw rybny (w środku - przepławka) i jako jedyne z kilku na tym terenie pozostało nieosuszone. Najbliższe, sąsiadujące zagłębienie śródpolne porośnięte jest obecnie przez łożowiska. Brzegi oczka wodnego porasta bogata gatunkowo roślinność szuwarowa i fitocenozy terofitów letnich: szuwar z ponikiem błotnym *Eleocharitetum palustris*, szuwar z pałą szerokolistną *Typhetum latifoliae*, szuwar z turzycą dzióbkwatą *Caricetum rostrateae*, szuwar z turzycą pęcherzykowatą *Caricetum vesicariae*, szuwar z manną jadalną *Sparganio-Glycerietum fluitantis*, zespół terofitów letnich *Polygono-Bidentetum*. Cenne gatunki: siedmiopalecznik błotny, wąkrota zwyczajna, fiołek błotny, okrzężnica błotna, wełnianka wąskolistna, jaskier skąpopręcikowy, tojeść bukietowa, przetacznik błotny, szczaw nadmorski, szczaw błotny. Lęgowisko ptaków wodno-błotnych: perkozek, błotniak stawowy, kokoszka wodna. Miejsce rozrodu płazów, gadów: żaba moczarowa, zaskroniec zwyczajny.

Należy podkreślić, iż zgromadzenie odpowiedniej dokumentacji i przeprowadzenie procedur w celu powołania wszystkich ww. form ochrony jest zdecydowanie nierealną perspektywą. Proponowane użytki przede wszystkim zwracają uwagę na potrzebę ochrony lokalnych płatów o ważnych funkcjach ekologicznych i uwzględnianie ich w procesie planowania przestrzennego. Zgromadzone dane inwentaryzacyjne wraz ze zidentyfikowanymi zagrożeniami i wskazaniem stanowią niezwykle wartościowy zasób wiedzy o lokalnych warunkach przyrodniczych.

3.1.13. Jakość powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny – diagnoza stanu środowiska

Stan czystości powietrza

Dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń atmosferycznych reguluje Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021, poz. 845):

- NO₂ – dopuszczalny poziom średnioroczny – 40 µg/m³;
- SO₂ - dopuszczalny poziom średnioroczny – 20 µg/m³;
- Pył zawieszony PM10 (dla frakcji poniżej 10 µg wynosi) średnioroczny – 40 µg/m³;
- Benzo(a)piren – poziom docelowy substancji w powietrzu (uśredniony wynik roczny) – 0,001 µg/m³;
- Ozon - poziom docelowy substancji w powietrzu (dla okresu wegetacyjnego 1 V – 31 VII) – 18 000 µg/m³·h.

Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2023, obszar analiz należy do strefy zachodniopomorskiej. Wydzielono dla niej następujące klasy:

- klasa A, jeśli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają poziomu dopuszczalnego;
- klasa A1, jeżeli dotrzymany został poziom dopuszczalny dla II fazy dla pyłu zawieszonego PM_{2,5};
- klasa C1, jeżeli nie został dotrzymany został poziom dopuszczalny dla II fazy dla pyłu zawieszonego PM_{2,5};
- klasa C, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny;

- klasa D1, jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2, jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Klasyfikację strefy, z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi oraz roślin, przedstawiono poniżej:

Tabela 4. Klasyfikacja strefy pomorskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A(D2)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin 2024.

Tabela 5. Klasyfikacja strefy pomorskiej z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych pod kątem ochrony roślin

Nazwa strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
zachodniopomorska	A	A	A(D2)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin 2024.

Podobnie jak w przypadku raportu za rok 2022, w roku 2023 wszystkie zanieczyszczenia osiągnęły klasę A (poza klasą dla celu długoterminowego stężenia ozonu).

Na terenie gminy Kołobrzeg zlokalizowane są cztery czujniki jakości powietrza, mierzące warunki atmosferyczne oraz stężenia pyłów zawieszonych: w Grzybowie, Dźwirzynie, Drzonowie oraz Budzistowie. Podstawą do wyników raportu rocznej oceny jakości powietrza jest automatyczno-manualna stacja pomiarowa w Kołobrzegu, zlokalizowana przy ul. Żółkiewskiego (PL0702A). Stacja mierzy stężenie benzo(a)pirenu w PM10, a także stężenia pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5¹⁴. Średnia roczna dla pyłów PM2,5 wynosi 10,9 µg/m³, natomiast dla PM10 – 17,9 µg/m³. Średnie stężenie benzo(a)pirenu na stacji wynosi natomiast ok. 0,1-0,2 ng/m³.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr XXXV/540/18 z dnia 26 września 2018 r. przyjął tzw. „uchwałę antyśmogową”, zakazując tym samym stosowania paliw stałych dla użytkowników instalacji poniżej 1 MW, czyli m.in. dla użytkowników kotłów centralnego ogrzewania, kominków, pieców kaflowych itp. Zgodnie z uchwałą do 1 stycznia 2024 r. należało wymienić wszystkie kotły niespełniające standardów emisyjnych (tzw. „kopciuchy”, kotły poniżej klasy 3), natomiast do 1 stycznia 2028 r. konieczna będzie wymiana kotłów poniżej klasy 5.

Na obszarze analiz miejscowo występuje zjawisko tzw. niskiej emisji. Jej źródłem są przede wszystkim indywidualne paleniska domowe. Głównymi produktami niskiej emisji są dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu oraz pył. Emisja zanieczyszczeń energetycznych jest silnie zmienna w okresie roku. Duże jej nasilenie ma miejsce w okresie grzewczym – zimowym.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza na obszarze analiz jest również emisja komunikacyjna wynikająca ze spalania paliw w silnikach samochodów. W ten sposób wprowadzane są do atmosfery między innymi dwutlenek węgla, tlenek węgla czy tlenki azotu. Przez obszar analiz w gminie Kołobrzeg przebiega następująca sieć dróg:

- Droga krajowa DK11,
- Droga ekspresowa S6,

¹⁴ https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/archive/10934 (dostęp 05.07.2024 r.)

- drogi wojewódzkie nr DW102, DW162 oraz DW163.

Rozprzestrzenianie się pyłów oraz zanieczyszczeń hamować mogą bariery przestrzenne. Barierym aerosanitarnymi może być roślinność wysoka czy wysoka zabudowa. W obszarze analiz oraz jego sąsiedztwie występują zwarte skupiska leśne, które potencjalnie mogą neutralizować zjawiska emisji gazów i pyłów do atmosfery. Ponadto występujące wzdłuż dróg szpalery lub ich fragmenty oraz aleje drzew, czy zadrzewienia, mogące stanowić barierę dla zanieczyszczeń emitowanych przez ruch samochodowy.

➤ **Klimat akustyczny**

W granicach obszaru opracowania występuje hałas emitowany ze źródeł, które podzielić można na liniowe (drogi i koleje, linie elektroenergetyczne), powierzchniowe (zakłady produkcji rolniczej, tereny produkcyjno-przemysłowe) oraz punktowe (istniejące elektrownie wiatrowe).

Liniowe źródła emisji hałasu

Zgodnie z art. 20 pkt 15 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 645 ze zm.) zarządca dróg zobowiązany jest do dokonywania okresowych pomiarów ruchu drogowego. W wykonaniu niniejszego przepisu Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oraz odpowiednie zarządy dróg wojewódzkich wykonują Generalny Pomiar Ruchu (cyklicznie, co 5 lat). W granicach opracowania przebiega fragment dróg: DK11, S6, DW102, DW162 oraz DW163. Poniżej przedstawiono wyniki pomiarów dla wskazanych odcinków dróg.

Tabela 6. Średni dobowy ruch roczny pojazdów na odcinkach dróg wojewódzkich i krajowych

Numer drogi	Nazwa odcinka	Rok	Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych [poj./doba]
DK11	KOŁOBRZEG /PRZEJŚCIE 2: UL. KRZYWOUSTEGO (DW163) - GR. MIASTA/	2015	14329
		2020	12990
S6	W. KOŁOBRZEG WSCH. /UL. KRZYWOUSTEGO (DW163) / - W USTRONIE MORSKIE	2015	-
		2020	13553
	W. KOŁOBRZEG ZACH. /DW162/ - W. KOŁOBRZEG WSCH. /UL. KRZYWOUSTEGO (DW163)/	2015	-
		2020	11189
	W. KIEŁPINO /DW105/ - W. KOŁOBRZEG ZACH. /DW162/	2015	-
		2020	10515
DW162	BEZPRAW /DW102/ - W. KOŁOBRZEG ZACH. /S6/	2015	-
		2020	11017
	W. KOŁOBRZEG ZACH. /S6/ - GOŚCINO	2015	-
		2020	5278
DW163	KOŁOBRZEG /PRZEJŚCIE 2: RONDO PATANA - W. KOŁOBRZEG WSCH. (S11, S6)/	2015	-
		2020	17652
	W. KOŁOBRZEG WSCH. /S6, S11/ - KARLINO /DW112/	2015	-
		2020	5201
DW102	TRZEBIATÓW /GR. MIASTA/ - BEZPRAW /DW162/	2015	-
		2020	3773

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników GPR za 2015 i 2020 r.

Ze względu na oddanie do użytku w 2019 roku odcinka drogi S6 na terenie gminy Kołobrzeg i zmianę odcinków pomiarowych dla GPR w 2015 roku, niemożliwe jest dokładne porównanie zmian w ruchu drogowym między rokiem 2020¹⁵ a 2015¹⁶. Wyjątkiem jest fragment drogi DK11, gdzie po oddaniu do użytku drogi S6 można zaobserwować niewielki, około 10-procentowy spadek ruchu pojazdów silnikowych. Dokładny wpływ nowopowstałej inwestycji na natężenie ruchu drogowego będzie można ocenić po uzyskaniu wyników GPR w roku 2025.

Wyniki z 2020 roku są jednak istotne m.in. jako wytyczna do sporządzenia strategicznych map hałasu. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ma obowiązek¹⁷ sporządzenia takich opracowań dla drogi S6 i DK11 na całej długości w granicach gminy. Z kolei Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie jest odpowiedzialny za odcinki dróg DW162 i DW163.

Zgodnie ze strategiczną mapą hałasu opracowaną przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad dla odcinków dróg DK11 i S6, hałasem na poziomie 60-64,9 dB przy drodze S6 zagrożonych jest zaledwie kilka budynków mieszkalnych (w granicach gminy Kołobrzeg). Hałasem na poziomie 55-59,9 dB zagrożone są m.in. tereny mieszkaniowe w Niekaninie, Starym Mieście i Kolonii Obroty. Ponadto, choć niechronione akustycznie, zagrożone hałasem sięgającym 64,9 dB są liczne działki w granicach ROD Janiska. Wzdłuż drogi DK11 w granicach gminy hałas mierzono jedynie w rejonie miejscowości Kądzielno. Hałasem na poziomie 60-64,9 dB zagrożone są tam jedynie dwa budynki mieszkalne.

Część graficzna strategicznych map hałasu dla odcinków dróg wojewódzkich wskazuje jedynie na potencjalne przekroczenia norm dla odcinka drogi DW 163¹⁸, w sąsiedztwie badanego odcinka drogi DW162 nie znajduje się żadna zabudowa potencjalnie zagrożona oddziaływaniem akustycznym. Zarządca dróg wojewódzkich zgodnie z częścią opisową mapy¹⁹ nie planuje żadnych działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem na terenie gminy Kołobrzeg.

Zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1786 ze zm.) dla „budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytom dzieci i młodzieży” odległości od obszaru kolejowego powinny być zwiększone w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku. W przypadku zabudowy istniejącej w bliskim sąsiedztwie linii kolejowej zastosowanie ma art. 114 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska, regulujący ochronę przed hałasem na tych terenach poprzez stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach. Na terenie gminy Kołobrzeg przebiegają dwie linie kolejowe: numer 402 i 404. Dla żadnej z nich nie wykonano strategicznej mapy hałasu (mapy akustycznej)²⁰.

Powierzchniowe źródła emisji hałasu

Do tych źródeł hałasu należą przede wszystkim zakłady przemysłowe, produkcyjne i składowo-magazynowe – m.in. warsztaty, zakłady budowlane, obiekty przemysłu metalurgicznego, drzewnego czy meblarskiego. W przypadku tych źródeł hałas emitowany jest zarówno w sposób ciągły (np. hałas związany z obróbką metalu), jak i w sposób nieciągły (związany np. z przejazdem pojazdów ciężarowych). Podobnie, w sposób sporadyczny, hałas emitowany jest przez różnego rodzaju maszyny rolnicze, związane z pomniejszymi gospodarstwami rolnymi.

Punktowe źródła emisji hałasu

¹⁵ <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp 04.07.2024 r.)

¹⁶ <https://www.archiwum.gddkia.gov.pl/pl/2551/GPR-2015> (dostęp 04.07.2024 r.)

¹⁷ Opracowanie strategicznej mapy hałasu wynika z zapisu art. 118 ust. 3. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, jak również z zapisów Dyrektywy Unii Europejskiej 2002/49/WE.

¹⁸ http://www.zzdw.koszalin.pl/html/Mapy_akustyczne/i/1428279 (dostęp 04.07.2024 r.)

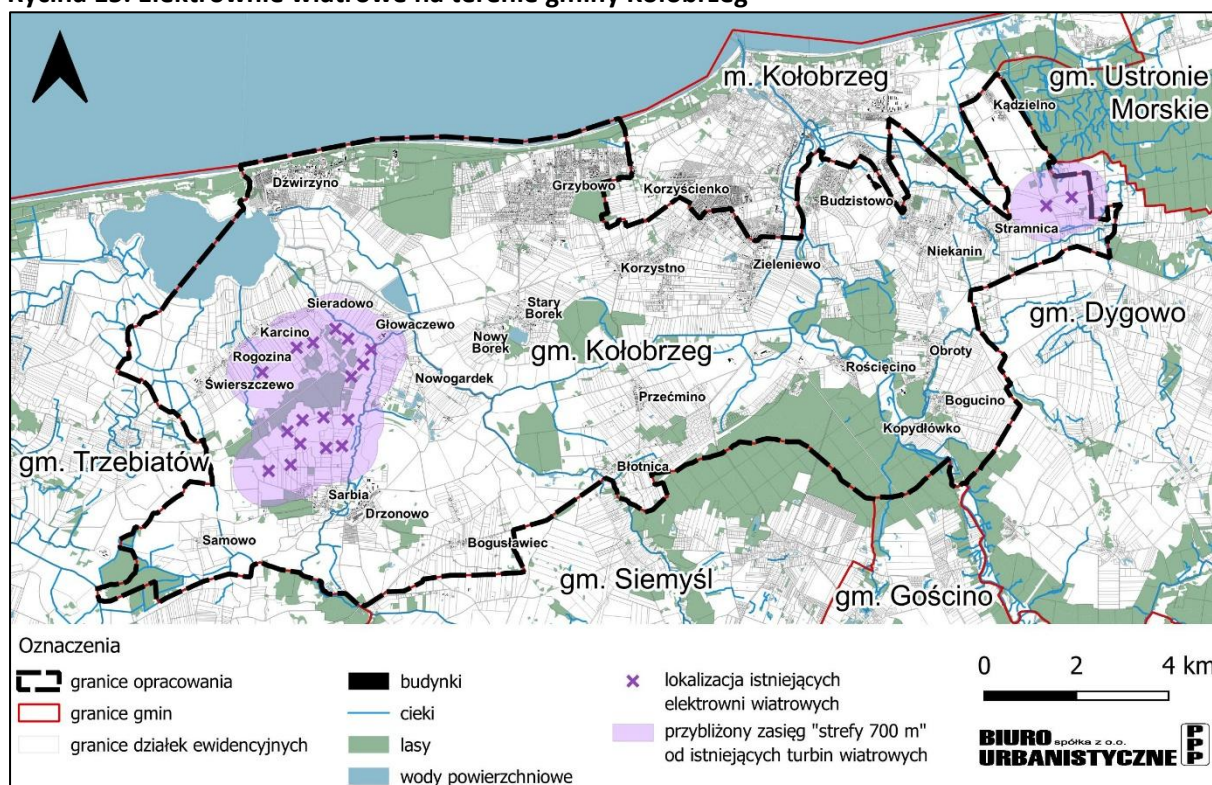
¹⁹ https://www.bip.wzp.pl/sites/bip.wzp.pl/files/articles/mapaakustycznazdzwwkoszalinie_0.pdf (dostęp 05.07.2024 r.)

²⁰ <http://mapa.plk-sa.pl/> (dostęp 04.07.2024 r.)

Do punktowych źródeł emisji hałasu należą istniejące elektrownie wiatrowe na terenie gminy, są to dwie farmy wiatrowe:

- Farma Wiatrowa Stramnica – dwie elektrownie o wysokości 139 metrów i łącznej mocy 4,6 MW. Wybudowane zostały w 2011 roku oraz oddalone są od najbliższej zabudowy mieszkaniowej o ok. 500-700 metrów (miejscowość Stramnica). Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo drogi S6 (elektrownie znajdują się w odległości 100 i 300 metrów od pasa drogi).
- Farma wiatrowa Karcino – 17 elektrowni wiatrowych o wysokości ok. 150m i łącznej mocy 51 MW. Wybudowane zostały w 2010 roku i oddalone są od najbliższej zabudowy mieszkaniowej o ok. 500-700 metrów. Do miejscowości potencjalnie narażonych na uciążliwości akustyczne należą: Sarbia, Głowaczewo, Sieradowo, Karcino i Rogozina²¹.

Rycina 15. Elektrownie wiatrowe na terenie gminy Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne.

Zagospodarowanie chronione akustycznie

Na obszarze opracowania oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie występuje zagospodarowanie podlegające ochronie akustycznej, zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014 r. poz. 112). Jest to zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny uzdrowiskowe, szkoły i przedszkola oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Wymagane standardy akustyczne dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia terenów odnoszą się do różnych przeznaczeń terenu, różnych źródeł emitowanego hałasu a także pory nocy/dnia i przedziału czasowego (załącznik do ww. rozporządzenia).

²¹ <https://energa-wytwarzanie.pl/obiekty/farmy-wiatrowe/20030/karcino> (dostęp 05.07.2024 r.)

4. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Plan ogólny gminy Kołobrzeg sporządzony został na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) oraz na podstawie uchwały Nr LXII/512/2023 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.

W opracowaniu uwzględniono wytyczne wynikające z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego obejmującym cały obszar gminy Kołobrzeg o powierzchni wynosi 144,03 km².

Opracowanie planu ogólnego Gminy Kołobrzeg wynika z nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Celem nowelizacji jest uproszczenie, ujednoczenie i przyspieszenie procedury planistycznej. Służyć ma temu wprowadzenie nowych narzędzi i instytucji w systemie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny zastąpi dotychczasowe obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg, zmienione Uchwałą nr XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, którego ustalenia będą wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak również dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

4.1. Cele planu i zasadnicze rozwiązania przyjęte w planie

Obszar planu ogólnego Gminy Kołobrzeg dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. Są to wydzielenia, poszczególnych wyróżniających się w przestrzeni miasta obszarów, dla których ustala się katalog dopuszczonych przeznaczeń terenu. Uszczegółowienie przeznaczenia następuje w innym dokumencie planistycznym t.j. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W planie ogólnym gminy Kołobrzeg do ustalenia stref planistycznych kluczowe było obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołobrzeg oraz miejscowe plany obowiązujące na terenie gminy. W Gminie obowiązują aktualnie 33 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (stan na 09.07.2024 r.), które pokrywają jej obszar w 99,9% - niewielkie tereny zlokalizowane w zachodniej części obrębu Dźwirzyno nie są objęte aktualnie. ustaleniami żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

W planie ogólnym Gminy Kołobrzeg wyznaczono następujące strefy planistyczne:

- a) **SW** – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (21 stref SW – powierzchnia 60,19 ha).
- b) **SJ** – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (133 stref SJ - 1317,96 ha).
- c) **SZ** – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,

profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (147 stref SZ - 467,40 ha).

d) **SU** – strefy usługowe,

profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (145 stref SU - 533,05 ha).

e) **SH** – strefy handlu wielkopowierzchniowego,

profil podstawowy: teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (2 strefy SH - 68,73 ha).

f) **SP** – strefy gospodarcze,

profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (30 stref SP – 156,81 ha).

g) **SR** – strefy produkcji rolniczej,

profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (15 stref SR – 232,87 ha).

h) **SI** – strefy infrastrukturalne,

profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych (3 strefy - 92,97 ha).

i) **SN** – strefy zieleni i rekreacji,

profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (20 stref SN - 312,23 ha).

j) **SC** – strefy cmentarzy,

profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (12 stref SC - 6,56 ha).

k) **SG**- strefy górnictwa

profil podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (2 strefy SG – 10,36 ha).

l) **SO** – strefy otwarte,

profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (52 stref SO – 10 758,02 ha).

m) **SK** – strefy komunikacji,

profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (9 stref SK - 263,70 ha).

Każda ze stref na swój podstawowy profil funkcjonalny oraz może mieć dodatkowy profil funkcjonalny, określający sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów zgodny z Rozporządzeniem w sprawie planu ogólnego.

Dla każdej z tych stref, z wyjątkiem strefy górnictwa, strefy komunikacji i strefy otwartej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejsze niż wynika to z przepisów

zawartych w Rozporządzeniu w sprawie planu ogólnego w Załącznik nr 1 oraz w §2 ust. 3, które mówią, że:

W przypadku gdy obszar strefy planistycznej jest objęty obowiązującymi planami miejscowymi, w strefie tej można określić wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niższą niż wynika to z załącznika nr 1 do rozporządzenia, jednak nie niższą niż najwyższa wartość wskaźnika opisującego minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, obejmujących obszar strefy.

Dla stref planistycznych SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR, wyznaczono również obowiązkowo wartości:

- maksymalnej intensywności zabudowy,
- maksymalnej wysokości zabudowy,
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZABYTKI, ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Ustalenia przyjęte w planie ogólnym Gminy Kołobrzeg są zgodne z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni. Wejście w życie planu ogólnego ureguje rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i zasady zagospodarowania, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Ustalenia planu ogólnego Gminy Kołobrzeg mają na celu kształtowanie środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Na analizowanym obszarze możliwości rozwoju zabudowy są zdeterminowane przede wszystkim przez warunki geologiczne, stosunki wodne, w tym również występowanie zagrożeń powodziowych, spadki terenu i morfodynamikę oraz stosunki biotopoklimatyczne, którymi są uwarunkowania fizjograficzne. Drugą podstawową grupę uwarunkowań tworzą właściwości ekologiczne terenu, czyli rola poszczególnych ekosystemów w funkcjonowaniu środowiska na poziomie lokalnym lub regionalnym. Przyjęte rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne w planie ogólnym uwzględniają powyższe uwarunkowania jak i walory krajobrazowe, wymogi ładu przestrzennego, dziedzictwa kulturowego i ochrony środowiska.

Na obszarze, którego dotyczy analiza stanu środowiska, istniejące zagospodarowanie terenu, w dużej mierze przekształcone jest już przez działalność człowieka. Tereny te obejmują obszary zabudowane oraz zagospodarowane. Nie przewiduje się, by w ramach realizacji niniejszego projektu doszło do znaczących zmian w środowisku. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają obszar gminy Kołobrzeg w 99,9%. Niewielkie tereny zlokalizowane w zachodniej części obrębu Dźwirzyno nie są objęte aktualnie ustaleniami żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wprowadzenie minimalnej wartości powierzchni biologicznie czynnej pozostawi możliwość przepuszczalności gleb oraz możliwość odprowadzania wód opadowych do wód gruntowych. Zachowanie terenów zielonych, lasów, gruntów rolnych, łąk, wód na obszarze gminy Kołobrzeg jako strefy otwartej wolnej od zabudowy będzie oddziaływać pozytywnie pod względem przyrodniczym.

Otwarta przestrzeń bez zabudowy sprzyja zachowaniu naturalnych ekosystemów, co ma korzystny wpływ na zdrowie ludzi oraz dobrostan fauny i flory. W ten sposób można również uniknąć degradacji terenów, ochronić zasoby wodne oraz zachować tereny uprawne wysokiej jakości. Zachowanie obszarów zielonych jest kluczowe dla harmonijnego rozwoju lokalnej społeczności i stanowi ważny krok w kierunku zrównoważonego rozwoju.

5.1. Skutki realizacji zapisów projektu planu ogólnego na powierzchnię ziemi

W wyniku intensywności zabudowy ustalonej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach przewidzianych dla zabudowy mieszkaniowej, prognozuje się, iż zniszczeniu ulegnie pokrywa glebowa. Następstwem zagęszczenia gruntu spowodowanego pracami budowlanymi może nastąpić zmniejszenie retencji gruntowej, zmniejszenie infiltracji i wzrost odpływu powierzchniowego.

Nie przewiduje się natomiast występowania ponadnormatywnego negatywnego oddziaływania w tym zakresie w związku z ustaleniami planu ogólnego gminy Kołobrzeg.

5.2. Wpływ realizacji zapisów projektu planu ogólnego na wody powierzchniowe i podziemne

Ustalenia w planie ogólnym nie zawierają konkretnych zasad dotyczących ochrony wód podziemnych i powierzchniowych. Jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref, dostosowanych do istniejących warunków hydrograficznych plan zapewnia ochronę zasobów wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

Szczegółowe ustalenia sposobu odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych powinny znaleźć się w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach ustalających warunki zabudowy w taki sposób, aby zapewnić ochronę gruntów przed zanieczyszczeniem.

Nie przewiduje się występowania ponadnormatywnego negatywnego oddziaływania na środowisko wodne w efekcie realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Kołobrzeg.

5.3. Wpływ realizacji zapisów projektu planu ogólnego na obszary występowania złóż kopalin

Na terenie gminy Kołobrzeg wydano dwie koncesje na poszukiwanie i rozpoznanie oraz wydobywanie złóż węglowodorów (złoża ropy naftowej i gazu ziemnego górnego paleozoiku):

- Koncesja nr 60/2009/Ł Trzebiatów wydana decyzją nr DGK-IV.4770.267.2016.KA z dn. 05.06.2017 r. (Orlen S.A.),
- Koncesja nr 15/2008/Ł Bardy wydana decyzją nr DGK-IV.4770.274.2016.AK(11) z dn. 12.05.2017 r. (Orlen S.A.). Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

W granicach obszaru opracowania znajduje się łącznie 17 udokumentowanych złóż kopalin, w tym:

- Złoże wód leczniczych Kołobrzeg II (WL 8242) o powierzchni ok. 7005 ha, obejmujące większość miasta Kołobrzeg i znaczną część obszaru gminy;
- Złoże wód termalnych Dźwirzyno (WT 21753) o powierzchni ok. 4591 ha;
- Złoże surowców ilastych Budzistowo (IB 2206) o powierzchni ok. 33,94 ha;
- Złoża piasków i żwirów.

Ponadto, na terenie gminy znajdują się liczne prognostyczne i perspektywiczne złoża torfu, piasków oraz piasków ze żwirem.

Dla części złóż piasku i żwiru ustanowiono obszary i tereny górnicze dla których plan ogólny wyznacza strefy górnictwa. Natomiast istniejące udokumentowane złoża piasku i żwiru plan ogólny nie narusza i zachowuje - zgodnie z aktualnymi ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5.4. Wpływ realizacji zapisów projektu planu ogólnego na zagrożenia ruchami masowymi oraz na zagrożenia powodzią

Na terenie gminy Kołobrzeg nie występuje żadne zarejestrowane osuwisko.

Na terenie gminy Kołobrzeg do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należą:

- Pas wzdłuż całego wybrzeża o szerokości od kilkudziesięciu do ok. 300 metrów (w zależności od przebiegu pasa technicznego);
- Tereny o szerokości od ok. 500 do nawet 1400 metrów wzdłuż doliny rzeki Parsęty;
- Obszar jeziora Resko Przymorskie;
- Koryta rzek Wielki Rów, Łuzenka, Bagienny Rów. Dębosznicza, Stróżka i Błotnica;
- Łąki zalewowe we wschodniej części gminy w sąsiedztwie ww. cieków.

W zachodniej części gminy zlokalizowane są wały przeciwpowodziowe dla których zgodnie z art. 176 ust. 1. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1087), w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zakazuje się wykonywania robót lub czynności, które mogą wpływać na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych, w tym wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału.

Podczas planowania nowych inwestycji należy mieć na uwadze występowanie na terenie opracowania – obszarów szczególnego zagrożenia ruchami masowymi jak również obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Nie przewiduje się, aby realizacja projektu planu ogólnego mogła w jakikolwiek sposób oddziaływać na powyższe zagadnienia, nowe projektowane strefy z zabudową wyznaczono poza obszarami zagrożonymi ruchami masowymi oraz poza obszarami zagrożonymi powodzią. Wyjątek stanowią pojedyncze strefy z nową zabudową, na których częściowo występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią – wyznaczenie takowej strefy ze względu na specyfikę dokumentu jakim jest plan ogólny nie uprawnia natomiast do posadowienia na tym terenie budynku, a biorąc pod uwagę zastosowane wskaźniki urbanistyczne lokalizacja budynku możliwa oraz wskazana jest poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

5.5. Wpływ realizacji zapisów projektu planu ogólnego na faunę i florę oraz na różnorodność biologiczną

Znaczna część terenu gminy jest silnie przekształcona przez wprowadzenie obowiązującymi aktami planowania przestrzennego, zabudowy miejskiej, która to mocno ograniczyła już różnorodność biologiczną tego obszaru.

Jedynym, niewielkim w skali całej gminy oddziaływaniem bezpośrednim, lokalnym, może być zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności w miejscach powstania nowych obiektów na terenach dotychczas niezabudowanych. Przy wyznaczaniu stref planistycznych brano pod uwagę przede wszystkim tereny, które charakteryzują się niższą różnorodnością biologiczną oraz mniejszym znaczeniem z punktu widzenia jakości siedliska przyrodniczego.

Realizacja projektu planu ogólnego nie wpłynie w sposób znaczący na faunę, florę czy różnorodność biologiczną. Potencjalne zmiany będą występować tylko lokalnie w miejscach faktycznego przekształcenia użytkowania, terenów wyznaczonych pod nową zabudowę.

Przy wdrażaniu zapisów planu ogólnego należy uwzględnić przepisy dotyczące ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów tj. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183 i 2020, poz. 26), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochronie gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408) oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 856 z póź. zm.).

5.7. Skutki realizacji zapisów projektu planu ogólnego na obszary chronione oraz na obszar Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Do obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody znajdujących się na terenie gminy Kołobrzeg należą:

- Obszar Natura 2000 PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski;
- Obszar Natura 2000 PLH320007 Dorzecze Parsęty;
- Obszar Natura 2000 PLB320010 Wybrzeże Trzebiatowskie;
- Obszar Natura 2000 PLB990003 Zatoka Pomorska;
- Rezerwat przyrody Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski,
- Na terenie gminy znajduje się łącznie 169 pomników przyrody (w większości wchodzących w skład skupisk wieloobektowych).

Proponowane funkcje terenów, zgodnie z ustaleniami projektu planu ogólnego, nie powinny negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody w tym na obszary Natura 2000 – jednocześnie w pełni respektując obostrzenia prawne ustanowione dla poszczególnych form ochrony przyrody.

Tereny chronione mają ustanowione dokumenty wyznaczające działania i rekomendacje, które należy stosować w celu ich ochrony, jak plan ochrony czy plan zadań ochronnych. Projekt planu ogólnego uwzględni więc:

- Plan ochrony dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017,
- Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007,
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010,
- Dla obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski ustanowiono obowiązujące zakazy w ramach Rozporządzenia Nr 4/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu,

Obszary i obiekty objęte ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody znajdujących się na terenie gminy Kołobrzeg zlokalizowane są w granicach obowiązujących planów miejscowych, dla których przeprowadzona była już procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uwzględniająca występowanie tej formy ochrony przyrody.

Na terenach znajdujących się w granicach Obszarów Natura 2000 oraz rezerwatów przyrody w planie ogólnym wprowadzone zostały strefy otwarte z wykluczeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych na podstawie Art.4c. Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 317).

Nie przewiduję się, aby realizacja zapisów projektu planu ogólnego miała negatywnie oddziaływać na prawne formy ochrony przyrody, ustanowione na mocy Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478) oraz na obszar Natura 2000, a także integralność tego obszaru.

5.8. Wpływ realizacji zapisów projektu planu ogólnego na walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i zabytki oraz dobra kultury współczesnej

Projekt planu ogólnego obejmuje swoim zasięgiem obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty i obszary ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

W zapisach planu ogólnego wyznaczone są odpowiednie profile funkcjonalne stref planistycznych co zapewnia rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

Realizacja zapisów projektu planu ogólnego nie spowoduje znacznego obniżenia walorów krajobrazowych obszaru. Lokalnie krajobraz ulegnie zmianie z powodu powstawania kolejnych zabudowań. Jednakże patrząc z dalszej perspektywy charakter krajobrazu pozostanie niezmienny. W związku z powyższym nie przewiduje się występowania skutków realizacji zapisów projektu planu ogólnego na walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i zabytki oraz dobra kultury współczesnej.

5.9. Przewidywane transgraniczne oddziaływanie na środowisko skutków zapisów projektu planu ogólnego

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznych oddziaływań na środowisko w wyniku zapisów projektu planu ogólnego.

5.10. Wpływ realizacji zapisów projektu planu ogólnego na zdrowie ludzi

Przewidywane jest niewielkie zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń oraz warunków klimatu akustycznego, wiążące się z funkcjonowaniem nowych obszarów zabudowy. Stan czystości powietrza może nieznacznie się pogorszyć w stosunku do stanu istniejącego. Zmiany te nie powinny spowodować pogorszenia warunków życia mieszkańców.

6. SPOSOBY ZAPOBIEGANIA, OGRANICZANIA LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000, ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO

Zapisy projektu planu ogólnego ustalają działania i zasady zagospodarowania mające na celu zminimalizowanie niekorzystnych skutków jego realizacji, ochronę, zachowanie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, jak również kształtowanie odpowiednich warunków życia mieszkańców. Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i utrzymania zróżnicowania biotycznego oraz dla kształtowania prawidłowych, ekologicznych warunków życia.

Projekt planu ogólnego gminy Kołobrzeg w zakresie ochrony przyrody, walorów krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego jest zgodny z obowiązującymi przepisami odrębnymi i w sposób wystarczający zapewniają zachowanie i ochronę tych walorów obszaru gminy. Dotyczy to zarówno obiektów, które są obecnie objęte różnymi formami ochrony jak i obiektów cennych z punktu widzenia zachowania przyrody, walorów krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego, które nie są objęte formalnie ochroną.

Projekt planu ogólnego gminy Kołobrzeg realizuje zasadę zrównoważonego rozwoju obejmującą zarówno środowisko przyrodnicze jak i elementy społeczno-gospodarcze.

Poniżej proponowane środki łagodzące zapobiegające niekorzystnemu oddziaływaniu na poszczególne elementy środowiska:

- w celu ochrony powietrza:

- preferowanie budownictwa energooszczędnego oraz stosowanie alternatywnych źródeł energii – kolektory słoneczne, pompy ciepła i instalacje z odzyskiem ciepła,
- wyeliminowanie stosowania paliw stałych w paleniskach indywidualnych;

- w celu ochrony powierzchni ziemi:

- zabezpieczanie urodzajnej warstwy gleby podczas prac budowlanych,
- na terenach stoków doliny należy minimalizować udział sztucznych nawierzchni szczelnych, stosować nawierzchnie półprzepuszczalne, lub przepuszczalne umożliwiające infiltrację wód;

- w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

- retencjonowanie wód opadowych do celów gospodarczych (oczka wodne, zbiorniki wodne),
- ograniczenie możliwości formowania spływów powierzchniowych bezpośrednio do wód

- powierzchniowych,
- zachowanie większej powierzchni biologicznie czynnej, jako obszaru zasilania wód podziemnych,
- **w celu ochrony przed hałasem**
 - modernizacja dróg, naprawa nawierzchni,
 - wprowadzanie wzdłuż dróg pasów zadrzewień,
 - stosowanie nawierzchni cichobieżnych typu COLFOST, zwłaszcza na drogach ponadlokalnych, co pozwoli ograniczyć hałas o kilka dB (3-4 dB).
- **w celu zachowania różnorodności biologicznej**
 - zachowanie większej powierzchni biologicznie czynnej pokrytej roślinnością na terenach przeznaczonych pod zabudowę;
 - wprowadzanie pasów zadrzewień i zakrzewień przez tereny zabudowy, jako potencjalne miejsca lęgowe ptaków.
- **w celu ochrony zdrowia i życia zwierząt:**
 - przy realizacji inwestycji drogowych należy uwzględnić przede wszystkim zachowanie ciągłości przestrzennej i spójności poszczególnych elementów wyznaczonej osnowy ekologicznej gminy, w szczególności korytarzy ekologicznych; budowę przejść dla zwierząt nad (pod) trasami komunikacyjnymi o większym natężeniu ruchu;
 - zachowanie terenów zielonych, dolesianie gruntów i dodatkowe obsadzenia wzdłuż cieków i w obniżeniach dolinnych, co buduje i uzupełnia sieć ekologiczną (korytarze ekologiczne), umożliwiając zwierzętom swobodne migracje;
 - w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego a także w procedurze wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub lokalizacji inwestycji celu publicznego należy uwzględnić wskazane w projekcie planu ogólnego elementy osnowy ekologicznej gminy na terenach przewidzianych do zabudowy, w szczególności:
 - zachowanie ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
 - a także wskazania co do zasad wprowadzania ogrodzeń na tych terenach w taki sposób by zachować możliwości migracji zwierząt.

Ustalenia projektu planu ogólnego nie spowodują pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także nie wpłyną negatywnie na obszary Natura 2000 ani ich integralność. Poprzez wprowadzenie pewnych działań można ograniczyć przekształcenia środowiska i krajobrazu, które mogą wystąpić podczas realizacji projektu zmiany studium. Należałoby:

- ograniczyć do minimum place budów w celu zachowania nieprzekształconych powierzchni litosfery,
- w najwyższym stopniu chronić istniejący drzewostan,
- wprowadzać możliwie największe powierzchnie biologicznie czynne,
- rekultywacja terenów zniszczonych po zakończeniu prac.

Spełnienie powyższych działań podczas realizacji projektu zmiany studium nie przyczyni się do powstania negatywnych oddziaływań na środowisko, które wymagałyby wprowadzenia kompensacji. Tym bardziej nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000, ani na ich integralność.

7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO

Plan ogólny zastąpi dotychczasowe obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg, zmienione Uchwałą nr XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r.

Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, którego ustalenia będą wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak również dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Na sporządzenie planu ogólnego gmina ma czas do końca 2025 roku.

W planie ogólnym gminy Kołobrzeg do ustalenia stref planistycznych kluczowe było obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołobrzeg oraz miejscowe plany obowiązujące na terenie gminy. Proponowany w projekcie planu ogólnego układ stref planistycznych został zaprojektowany w taki sposób, aby zminimalizować potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Na etapie opracowywania projektu dokumentu przeanalizowano możliwe alternatywy, uwzględniając również zgłoszone wnioski dotyczące zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Ostatecznie uznano, że przedstawione rozwiązanie jest najbardziej optymalne.

8. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- kontrola stanu jakościowego wód podziemnych oraz powierzchniowych (proponowane prowadzenie badań 2 razy w roku);
- pomiarów poziomów hałasu w obrębie wyznaczonych obszarów rozwoju i uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, zlokalizowanych w zasięgu bardziej ruchliwych odcinków dróg oraz emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza (proponowane częstotliwość pomiarów - 2 razy w roku);
- obserwacji stanu powierzchni biologicznie czynnej i nasadzeń zieleni (raz na 5 lat);
- inwentaryzacji gatunków fauny i flory dotychczas występujących na tym obszarze.

Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku wystąpienia uciążliwości.

9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego Gminy Kołobrzeg. Projekt planu ogólnego został przygotowany przez zespół projektowy Biura Urbanistycznego PPP sp. z o.o. w Gdańsku.

Podstawa prawna

Podstawą sporządzenia planu ogólnego jest Uchwała Nr LXII/512/2023 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kołobrzeg.

Podstawę prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu ogólnego stanowi art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112).

Cel opracowania

Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W planie ogólnym Gminy Kołobrzeg wyznaczono strefy planistyczne dostosowane do specyfiki tego obszaru. Podział gminy na wspomniane strefy oparto na istniejącej strukturze funkcjonalno-przestrzennej: na kierunkach rozwoju określonych w aktualnym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg oraz obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Strefy planistyczne w planie ogólnym

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego obejmującym cały obszar Gminy Kołobrzeg. Jest sporządzany w formie danych przestrzennych zawierających informacje o:

- lokalizacji przestrzennej obszaru objętego planem w postaci wektorowej, wraz z atrybutami zawierającymi informacje o akcie,
- lokalizacji przestrzennej stref planistycznych, wraz z atrybutami zawierającymi: wskaźnik intensywności, wysokość zabudowy, powierzchnię zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną, w ramach gminnych standardów urbanistycznych.

Plan ogólny zastąpi dotychczasowe obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołobrzeg, zmienione Uchwałą nr XXI/217/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r.

Obszar planu ogólnego Gminy Kołobrzeg dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. Są to wydzielenia, poszczególnych wyróżniających się w przestrzeni miasta obszarów, dla których ustala się katalog dopuszczonych przeznaczeń terenu. Uszczegółowienie przeznaczenia następuje w innym dokumencie planistycznym t.j. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W planie ogólnym Gminy Kołobrzeg wyznaczono następujące strefy planistyczne:

- a) SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- b) SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- c) SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,
- d) SU – strefy usługowe,
- e) SH – strefy handlu wielkopowierzchniowego,
- f) SP – strefy gospodarcze,
- g) SR – strefy produkcji rolniczej,
- h) SI – strefy infrastrukturalne,
- i) SN – strefy zieleni i rekreacji,
- j) SC – strefy cmentarzy,
- k) SO – strefy otwarte,
- l) SK – strefy komunikacji.

Każda ze stref ma swój podstawowy profil funkcjonalny oraz może mieć dodatkowy profil funkcjonalny, określający sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów zgodny z Rozporządzeniem w sprawie planu ogólnego.

Dla każdej z tych stref, z wyjątkiem strefy komunikacji i strefy otwartej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejsze niż wynika to z przepisów zawartych w Rozporządzeniu w sprawie planu ogólnego w Załącznik nr 1 oraz w §2 ust. 3. Jednak w przypadku, gdy obszar strefy planistycznej jest objęty obowiązującymi planami miejscowymi, w strefie tej można określić wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niższą niż wynika to z załącznika nr 1 do rozporządzenia, jednak nie niższą niż najwyższa wartość wskaźnika opisującego minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, obejmujących obszar strefy.

Charakterystyka obszaru Gminy Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg położona jest w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie kołobrzeskim. Powierzchnia gminy wynosi 144,03 km². W 26 miejscowościach mieszka 11270 osób. Największymi miejscowościami w gminie są: Zieleniewo, Grzybowo i Drzonowo. Na teren Gminy w znacznym stopniu oddziałuje miasto Kołobrzeg, leżące w bezpośrednim sąsiedztwie północno-wschodniej części gminy. Miasto jest również siedzibą Gminy. Gmina graniczy ponadto z gminami: Dygowo, Gościno, Siemyśl, Ustronie Morskie i Trzebiatów. Od północy część granicy stanowi brzeg morski - 13-sto kilometrowa linia brzegowa Morza Bałtyckiego stanowiąca niewątpliwym atutem Gminy, wpływający na jej atrakcyjność turystyczną, obejmująca swym zasięgiem dwie bardzo popularne miejscowości turystyczne - Grzybowo i Dźwirzyno.

Teren gminy położony jest na pograniczu dwóch makroregionów - Pobrzeża Szczecińskiego (Wybrzeże Trzebiatowskie i Równina Gryficka) i Pobrzeża Koszalińskiego (Równina Białogardzka). Większość gminy

znajduje się w dolinie rzeki Parsęty i pradolinie Błotnicy, Dębosznicy i Łuzanki (rozległe torfowiska). Pozostałą część gminy stanowią obszary nadmorskie i wysoczyznowe, na których skoncentrowana jest zabudowa. Grunty rolne zajmują większą część obszaru gminy. Rolnictwo koncentruje się na terenach, gdzie występują gleby wykształcone z glin lekkich w górnych poziomach spiaszczonych o właściwym uwilgotnieniu. Wśród gleb okresowo podmokłych największy udział mają gleby brunatne kwaśne i wylugowane, rzadziej brunatne właściwe. W ostatnich latach, szczególnie na terenach nadmorskich, funkcja rolnicza ustępuje miejsca funkcji turystycznej. Zwiększa się również powierzchnia terenów mieszkaniowych – dotyczy to głównie miejscowości graniczących z miastem Kołobrzeg. Jednak w dalszym ciągu grunty rolne stanowią największy odsetek terenu Gminy. Gmina odznacza się za to niskim wskaźnikiem lesistości - lasy i grunty leśne stanowią tutaj zaledwie nieco ponad 14%. Łąki, pastwiska i sady stanowią ok. 28%. Pozostałe grunty, w tym także tereny zurbanizowane stanowią niecałe 7% powierzchni Gminy.

Przez Gminę przebiegają trzy drogi wojewódzkie, tj. droga nr 102, łącząca Rościęcino z Trzebiatowem, droga nr 162 z Zieleniewa przez Gościno do skrzyżowania z drogą krajową nr 6 oraz droga nr 163 z Kołobrzegu przez Dygowo do Karlina. Przez Gminę przebiega również droga ekspresowa S6 (wraz ze wspólnym odcinkiem drogi S11), mająca docelowo połączyć Szczecin z Trójmiastem. Ponadto, przez teren gminy Kołobrzeg przechodzą dwie trasy kolejowe: 404 - Kołobrzeg – Poznań (przez Białogard i Szczecinek), oraz 402 Kołobrzeg – Szczecin (przez Gryfice). Obie linie są zelektryfikowane i odbywa się na nich regularny ruch towarowy i pasażerski. Na terenie gminy znajdują się cztery stacje kolejowe: Stary Borek, Głowaczewo, Karcino, Stramnica.

W gminie Kołobrzeg funkcjonuje 19 elektrowni wiatrowych o wysokości całkowitej do 150 m. Zlokalizowane są one w zachodniej części Gminy, w obrębach Karcino i Sarbia oraz we wschodniej części Gminy w obrębie Stramnica.

Niemal cała zachodnia część gminy Kołobrzeg, a także obszary wzdłuż doliny Parsęty objęte są formami ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Do obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody znajdujących się na terenie gminy Kołobrzeg należą:

- Obszar Natura 2000 PLH320017 Trzebiatowsko-Kołobrzegi Pas Nadmorski;
- Obszar Natura 2000 PLH320007 Dorzecze Parsęty;
- Obszar Natura 2000 PLB320010 Wybrzeże Trzebiatowskie;
- Obszar Natura 2000 PLB990003 Zatoka Pomorska;
- Rezerwat przyrody Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski;
- Na terenie gminy znajduje się łącznie 15 pomników przyrody (w większości wchodzących w skład skupisk wieloobektowych).

Ustalenia przyjęte w planie ogólnym gminy Kołobrzeg są zgodne z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni. Wejście w życie planu ogólnego ureguje rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i zasady zagospodarowania, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Przyjęte rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne w planie ogólnym uwzględniają uwarunkowania rozwoju przestrzennego jak i walory krajobrazowe, wymogi ładu przestrzennego, dziedzictwa kulturowego i ochrony środowiska.

Na obszarze, którego dotyczy analiza stanu środowiska, istniejące zagospodarowanie terenu, w dużej mierze przekształcone jest już przez działalność człowieka. Tereny te obejmują obszary zabudowane oraz zagospodarowanie. Nie przewiduje się, by w ramach realizacji niniejszego projektu doszło do znaczących zmian w środowisku. Obszar gminy Kołobrzeg w około 99% pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Część nieobjęta planami to niewielkie tereny w zachodniej części obrębu Dźwirzyno.

Wprowadzenie minimalnej wartości powierzchni biologicznie czynnej pozostawi możliwość przepuszczalności gleb oraz możliwość odprowadzania wód opadowych do wód gruntowych. Zachowanie terenów zieleni, lasów, gruntów rolnych, łąk, wód na obszarze gminy Kołobrzeg jako strefy otwartej wolnej od zabudowy będzie oddziaływać pozytywnie pod względem przyrodniczym.

Otwarta przestrzeń bez zabudowy sprzyja zachowaniu naturalnych ekosystemów, co ma korzystny wpływ na zdrowie ludzi oraz dobrostan fauny i flory. Zachowanie obszarów zielonych jest kluczowe dla harmonijnego rozwoju lokalnej społeczności i stanowi ważny krok w kierunku zrównoważonego rozwoju. Na etapie opracowywania projektu dokumentu przeanalizowano możliwe alternatywy, uwzględniając również zgłoszone wnioski dotyczące zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Ostatecznie uznano, że przedstawione rozwiązanie jest najbardziej optymalne.

Podsumowując realizacja projektu planu ogólnego, będącego przedmiotem niniejszej oceny nie spowoduje istotnego przekształcenia komponentów środowiska przyrodniczego i jego funkcjonowania. Prognozowane skutki realizacji planu pozostaną bez wpływu na obiekty chronione na podstawie przepisów ochrony środowiska i przyrody w tym na obszary Natura 2000 i nie spowodują niekorzystnego oddziaływania na funkcjonowanie powiązań przyrodniczych z obszarami chronionymi położonymi w szerszym sąsiedztwie.